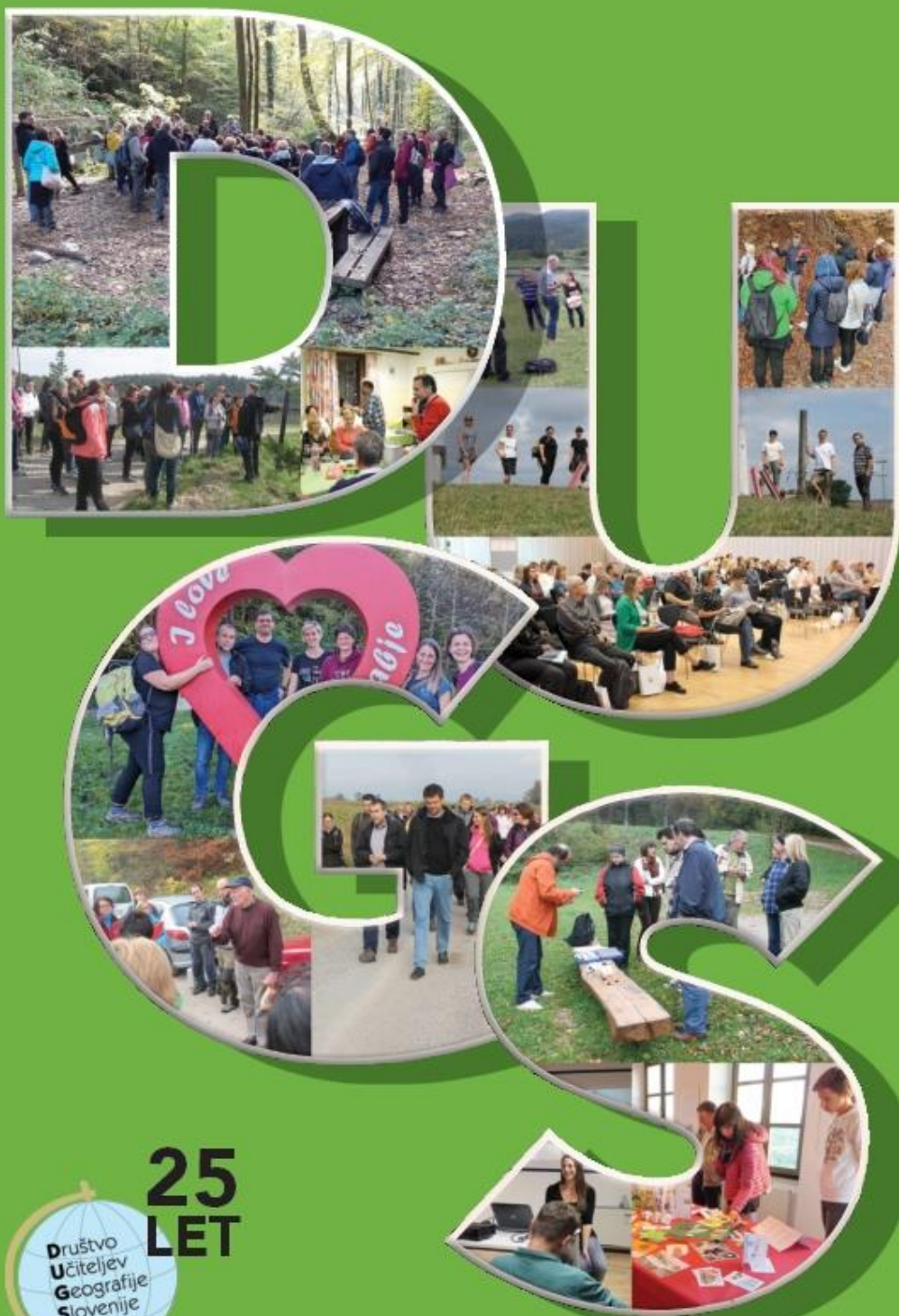

**25
LET**

1998

25 LET DRUŠTVA UČITELJEV GEOGRAFIJE SLOVENIJE

25 LET DELOVANJA
DRUŠTVA UČITELJEV GEOGRAFIJE SLOVENIJE
(DUGS)

LIUBLJANA, 2024

25 LET DELOVANJA DUGS

Publikacija »25 LET DELOVANJA DRUŠTVA UČITELJEV GEOGRAFIJE SLOVENIJE «

Organizator: Društvo učiteljev geografije Slovenije

Urednik: Mirsad Skorupan

Uredniški odbor: Nataša Mrak, dr. Eva Konečnik Kotnik, dr. Tatjana Resnik Planinc, Andreja Bečan, dr. Jurij Kunaver, dr. Mojca Ilc Klun. Nina Farič, Kristina Šturm, Rožle Bratec Mrvar in Mirsad Skorupan.

Jezikovni pregled: dr. Mojca Ilc Klun

Tehnično oblikovanje: Mirsad Skorupan

Izdal in založil: Društvo učiteljev geografije Slovenije, Gosposka 13, 1000 Ljubljana.

Predstavnica: Nataša Mrak

Leto izida: 2024

Elektronska izdaja: <https://dugs.splet.arnes.si/files/2024/12/Zbornik-25-let-DUGS.pdf>

Društvo učiteljev geografije Slovenije, 2024

Cobiss ID
218920707

Zapis CIP

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 218920707](https://nuk.urn.si/urn:nbn:si:zb-1:COBISS.SI-ID-218920707)

ISBN 978-961-96668-3-8 (PDF)

Kazalo

dr. Jurij Kunaver	
UVOD	5
Nataša Mrak	
DEJAVNOSTI DRUŠTVA UČITELJEV GEOGRAFIJE SLOVENIJE	9
dr. Tatjana Resnik Planinc, Rožle Bratec Mrvar	
ZGODOVINA DUGS	11
dr. Eva Konečnik Kotnik, Nina Farič	
DOGODKI, POBUDE IN MEDNARODNA DEJAVNOST DUGS SKOZI ČAS	17
Mirsad Skorupan	
TABORI DUGS, LIPOVŠKOVI TABORI	26
Rožle Bratec Mrvar, Tomislav Golob	
KOCENOVA SOBOTA	49
Rožle Bratec Mrvar	
BIENALNI GEOGRAFSKI NATEČAJ - PO FABIANIJEVIH POTEH	52
Andreja Bečan	
VEČERNICE	55
Natasa Mrak	
KONFERENCE DUGS	57
Kristina Šturm, Tomislav Golob	
FOTO NATEČAJ "MI V POKRAJINI"	72
Dr. Mojca Ilc Klun, Mirsad Skorupan	
PRIZNANJA DRUŠTVA UČITELJEV GEOGRAFIJE SLOVENIJE	77

UVOD

OB PETINDVAJSETLETNICI USTANOVITVE DRUŠTVA UČITELJEV GEOGRAFIJE SLOVENIJE

Neodvisnost, samostojnost, možnost suverenega odločanja o sebi in upravljanje s samim seboj so vsesplošno priznane demokratične vrednote! So tudi zagotovilo za samozavest, ustvarjalnost, uspešnost in dolgoživost! To so bili najpomembnejši vzgibi pri vznikanju ideje o samostojnem društvu slovenskih učiteljev geografije, čeprav je prišla pobuda za to od zunaj. Dogajanje okoli njegovega ustanavljanja je mogoče omejiti na obdobje od prvega stika s Stalno evropsko konferenco združenj učiteljev geografije (ESCGTA) leta 1990 do ustanovnega občnega zbora 6. novembra leta 1998 v Kranjski gori. Čas osamosvajanja in nastajanja države Slovenije torej ter pospešenega vključevanja v mednarodne tokove in novih osebnih stikov na mednarodni ravni, tudi na področju šolske geografije. Mnogo novih idej, zgledov in pobud ter s tem povezana povečana odgovornost za kakovost lastne šolske geografije! Največ priložnosti za razmišljanje o položaju predmeta je bilo zlasti v času kurikularne reforme med letoma 1996 in 1998, ko se je med drugim pokazalo, da geografija kot predmet v primerjavi s podobnimi splošno izobraževalnimi predmeti ni povsem enakopravna. Do takrat smo pogosto govorili o dveh t. i. »nacionalnih predmetih«, zgodovini in geografiji, pri čemer je imela zgodovina zaradi obravnavanja 2. svetovne vojne in NOB v tedenskih urah prednost. Tudi posamezne pojave nestrpnosti in podcenjevanja splošnega vzgojno izobrazbenega pomena našega predmeta smo zaznali – na primer dvom v upravičenost geografske izobrazbe v srednjih strokovnih šolah. Temu smo se takrat skušali upirati in dokazovati nasprotno, kadarkoli je bilo treba. Še iz časa študija se pisec spominja nekaterih svojih učiteljev, ki so opozarjali na nezadovoljiv položaj in ugled stroke v naši družbi. Tega ni bilo mogoče preslišati.

Na nastanek DUGS-a in vsega, kar je sledilo, je na nek način vplival piščev povratek iz Pedagoške akademije na Oddelek za geografijo Filozofske fakultete UL. Prevezel je predavanja iz didaktike geografije, in to kot prvi stalni učitelj tega predmeta na oddelku. Profesor Ivan Gams mu je prepustil geomorfologijo, kar je zadoščalo za polno zaposlitev. Starejšim kolegom, na čelu s profesorjem Igorjem Vrišerjem, ki ga je sprejel na prvi razgovor, je bilo veliko do tega, da se ta dolgoletna želja oddelka naposled uresniči.

Za pisca je bil to zahteven, a zanimiv izziv, saj se je moral kot novopečeni učitelj didaktike geografije in geomorfologije jeseni 1986 vsestransko pomujati in aktivirati.

Posebej pomembno je bilo seznanjanje s stanjem šolske geografije in njenih učiteljev v Sloveniji, ki je na primer pokazalo pomanjkanje samoizobraževanja in sistematičnega permanentnega izobraževanja. Na oddelku kot znanstveno pedagoški ustanovi smo začutili, da je to zlasti naša naloga. V okviru moderne didaktike geografije sem si pisec zato močno prizadeval, da bi učitelji dobili čim več znanja na vsakoletnih strokovnih srečanjih. S tem in pridobivanjem veščin bi hkrati utrjevali lastno strokovno samozavest, pri učencih pa naklonjenost do predmeta. Terensko delo, kot sredstvo za pridobivanje neposrednih strokovnih znanj in izkušenj, bi tudi moralo najti pot do šolskih klopi. Kmalu so se zato rodili prvi Ilešičevi dnevi, že februarja 1987, čemur je pet let kasneje sledila revija Geografija v šoli.

Nekaj pedagoških spretnosti sem pisec pridobil že zelo zgodaj v taborniški organizaciji in v nekaterih drugih strokovnih društvih. Povsem novinec na tem področju nisem bil, a manjkalo je teoretično znanje. Posebne okoliščine so botrovale, da sem pravi čas prišel v stik z že omenjeno Stalno konferenco združenj učiteljev geografije Evrope (European Standing Conference of Geography Teachers Association (ESCGTA)). Nastala je leta 1978 iz predstavnikov geografskih učiteljskih društev iz sedemnajstih evropskih držav in je bila od vsega začetka pod okriljem Sveta Evrope. Leta 1990, ko sem se je kot opazovalec udeležil tudi sam, je to bilo že šesto zasedanje. Pred tem mi je nekega dne na Oddelku za geografijo FF UL znani oddelčni profesor Vladimir Klemenčič razkril svoje poznanstvo z italijanskim geografom, univerzitetnim profesorjem iz Trsta Giorgiom Valussijem. Bil je bil tesno povezan z ESCGTA in je izrazil željo, da bi tudi Slovenci, oziroma takrat še Jugoslovani, imeli svojega predstavnika v tej stalni konferenci. V arhivu je še profesorjevo vabilo na šesto zasedanje med 22. in 24. junijem 1990 v Bruslju, ki je bilo formalno naslovljeno na dr. Mirka Paka, takratnega predsednika Zveze geografskih društev Jugoslavije. Približno takrat mi je prepustila svojo funkcijo predstavnika jugoslovanske šolske geografije tudi mag. Marija Košak, ki nas je do takrat zastopala v Komisiji za geografsko vzgojo in izobrazbo pri IGU pod vodstvom dr. Hartwiga Haubricha. Tako sem se seznanil tudi z njim in razvilo se je najino poznejše zelo plodno sodelovanje in prijateljstvo. Za konferenco v Bruslju sem pripravil poročilo o razvoju in stanju slovenske in jugoslovanske šolske geografije.

Udeležba na konferenci ESCGTA v Bruslju je imela zaradi stika s predstavniki evropske šolske geografije in zaradi novih spoznanj zame in za slovensko šolsko geografijo izjemno velik pomen in posledice. Posebej se spominjam pogosto poudarjene »evropske dimenzije« pri pouku geografije, pa tudi prigovarjanja, naj čim prej ustanovimo samostojno društvo učiteljev geografije. Dve leti kasneje so me vprašali,

če smo že prišli do tega, pa sem molčal. Profesor Pak je dobil štiri strani dolgo poročilo o konferenci, ki se je k sreči ohranilo. V njem se še nisem upal omeniti potrebe po samostojnem društvu.

Na konferenci v Bruslju sem poročal, da so v Jugoslaviji velike jezikovne in miselne pregrade, ki niso v prid posodabljanju in modernizaciji šolske prakse. Da je zato čutiti veliko konzervativnosti v učnih načrtih, učbenikih, učnih pripomočkih in v sami realizaciji pouka. A sem pripomnil, da je tudi pri pouku geografije v ostalih evropskih državah čutiti veliko heterogenosti in zapiranja v lastne meje. V Bruslju smo takrat govorili še o potrebi po utrjevanju geografije kot predmeta v šoli, posebej z vidika mednarodnega razumevanja in ekološke vzgoje. Zahteva konference je bila tudi, da mora biti geografija zastopana v vseh štirih višjih razredih gimnazije s po dvema urama tedensko. Geografska vzgoja in izobrazba bodočih državljanov združene Evrope bi morala zagotavljati več evropske integracijske zavesti in miselnosti, kar pa je ob omembi možnega uniformiranja evropskih geografskih učbenikov in učnih načrtov nam Slovencem takrat nekoliko zaudarjalo po tako imenovanih jugoslovanskih »skupnih jedrih«. Od poznavalcev je bilo slišati tudi opozorila glede racionalne uporabe novih računalniških tehnologij, češ, ali v prihodnosti atlas in učbeniki ne bodo več potrebni?

Od prve ideje o ustanovitvi DUGS-a leta 1990, ko se je pisec prvič vrnil iz Bruslja, pa do ustanovitve je zaradi različnih mnenj in predsodkov preteklo celih osem let. Po ustanovitvi DUGS-a je bilo še čutiti nelagodje, a se je kmalu pokazalo, da se društvo nikoli ni imelo namena oddaljiti od matične geografske organizacije. Z ustanovitvijo lastnega društva je bila le jasno izražena želja, volja in zahteva šolskih geografov, da hočejo svojo usodo vzeti v lastne roke.

Še nekaj stavkov iz besedila, ki je bilo napisano kot vabilo in utemeljitev za ustanovni občni zbor: »Učitelje geografije prijazno vabimo, da se odzovejo vabilu organizatorja, oddelka za geografijo in se udeležijo Zborovanja slovenskih geografov – Melikovih študijskih dnevo, ki bodo v Kranjski gori 6. novembra 1998. Že pred časom smo sklenili, da se bomo slovenski geografi dobivali na večjih zborovanjih vsako leto. Podobno prakso imajo tudi v drugih državah. Na ta način vzdržujemo medsebojne stike, si izmenjujemo izkušnje in se strokovno izpopolnjujemo. Končni cilj je neprestana skrb za kvaliteten pouk geografije in za ugled stroke. Ker bomo ob tej priložnosti ustanovili še Društvo učiteljev geografije Slovenije, smo s tem navedli dovolj vzrokov, da v Kranjski gori ne bi smel manjkati nihče, ki ima vsaj minimalne pogoje in interes za udeležbo.«

Zamisel, da v Sloveniji potrebujemo samostojno društvo učiteljev geografije namesto dosedanje Komisije za geografsko vzgojo, ni nastala pri nas. Prinesli smo jo že leta 1990 iz Bruslja, kot že omenjeno. Sprva smo ta predlog razumeli kot nekakšen diktat in mu nismo bili najbolj naklonjeni. Pozitivne posledice preoblikovanja podružnic v društva ob preoblikovanju GDS v ZGDS (Zveza geografskih društev Slovenije) v osemdesetih letih pa so nas prepričale v njegovo pravilnost. Ustanovitev društva smo ves čas podpirali tudi zato, ker so prejšnja vodstva Komisije za geografsko vzgojo v glavnem ugotavljala slabosti in probleme šolske geografije, njihovo reševanje pa prepuščala drugim. Pri predlaganju ustanovitve DUGS-a smo se sklicevali na izkušnje v mnogih demokratičnih političnih ureditvah, kjer vsakdo za sebe najbolj ve, kaj potrebuje in zna probleme najbolj reševati sam. Preneseno na šolsko geografijo, oziroma na učitelje geografije, pomeni, da vsaka stanovska skupina najbolj rešuje svoje probleme, če je v svojem ravnanju in odločanju popolnoma svobodna in samostojna.

Po 25 letih je DUGS dosegel vidne rezultate in uspehe in še več kot to, saj so se vanj vključili mnogi učitelji, ki prej niso bili člani geografskih društev. Članov in članic DUGS-a je danes 195, kar je za neko slovensko stanovsko združenje zavidljiva številka. Lahko zaključimo, da je bila ustanovitev DUGS-a zgodba o uspehu, ki še traja. Dodajmo samo še željo, da bi to trajalo čim dlje. Iskreno čestitamo k vsem uspehom, s hvaležnostjo vsem, ki so pri teh dosežkih in uspehih neposredno sodelovali in so zanje zaslužni!

dr. Jurij Kunaver

DEJAVNOSTI DRUŠTVA UČITELJEV GEOGRAFIJE SLOVENIJE**Nataša Mrak, predsednica DUGS**

Skozi vsa leta smo v društvu razširjali dejavnosti in posodabljali načine izvajanja izobraževanj. Nekatere dejavnosti so postale tradicionalne, druge občasne.

Danes, po 25. letih delovanja Društva učiteljev geografije Slovenije, izvajamo številne redne dejavnosti:

- **Tabor DUGS:** je dejavnost, ki jo najdlje vodimo in je najbolj obiskan in zaželen način izobraževanja in druženja med učitelji geografije v osnovnih in srednjih šolah. Leta 2021 smo ga preimenovali v **Lipovškov tabor**, kot spomin na zaslužnega geografa Igorja Lipovška.
- **Kocenova sobota:** je tradicionalno srečanje s pohodom v Ponikvi, rojstnem kraju geografa Blaža Kocena, ki ga organiziramo v njegov spomin vsako leto marca.
- **Geografska večernica:** je srečanje in strokovno spopolnjevanje na daljavo, ki smo ga za učitelje uvedli še pred pandemijo covid-19. V času pandemije pa je tako srečevanje na daljavo postalo stalnica, ki se uspešno nadaljuje.
- **Natečaj Po Fabianijevih poteh:** je natečaj, pri katerem sodelujejo učenci, poteka v času Fabianovih dnevov v Štanjelu. Poteka vsaki dve leti. V letošnjem letu je razpisan že 8. geografski natečaj z naslovom **Ustvarjalna geografska predstavitev mojega kraja**.
- **Foto natečaj Mi v pokrajini:** je fotografski natečaj. Odvija se v okviru Noči geografije. Vsako leto privabi večje število sodelujočih šol. Izvajati smo ga začeli v šolskem letu 2019/2020.
- Od šolskega leta 2020/2021 dalje v sodelovanju z zaposlenimi na Oddelku za geografijo FF UL, dr. Blažem Repetom in dr. Tajanom Trobce, izvajamo **seminarje** (prst, rastlinstvo, GIS, voda) za manjše število udeležencev. Ta oblika izobraževanja učiteljev se bo nadaljevala tudi v prihodnje.
- Zelo pomemben korak pri organizaciji in izvedbi izobraževanj za učitelje je bil vpis seminarjev v **Katis**, sistem za prijavo izobraževanja zaposlenih v vzgoji in izobraževanju. S tem smo poleg lažjega evidentiranja udeležencev (izdaja potrdil) pridobili še dodatna sredstva s strani Ministrstva za vzgojo in izobraževanje.

- **Spletna stran** društva je zaživela in postala mesto, kjer učitelji dobijo informacije o izobraževanjih, dogodkih s področja šolske geografije, tam na spletni strani pa objavljamo tudi številna gradiva.
- V letu 2023 smo vzpostavili **FB stran**, na kateri objavljamo številne dogodke, povezane s šolsko geografijo in geografsko stroko.
- Poleg naštetih rednih dejavnosti DUGS je društvo v vseh teh letih organiziralo in sodelovalo na **okroglih mizah, predavanjih, mednarodnih izmenjavah.**

ZGODOVINA DRUŠTVA**dr. Tatjana Resnik Planinc in Rožle Bratec Mrvar**

Ob ustanovitvi Društva učiteljev geografije Slovenije (DUGS) v Kranjski Gori 6. 11. 1998, ki je bilo 15. 12. 1998 vpisano v razvid društev, je bil za njegovega prvega predsednika izbran Dušan Vodeb. Bil je ravnatelj na Srednji upravno administrativni šoli (SUAS) v Ljubljani in pred tem predsednik Komisije za geografsko vzgojo in izobraževanje pri Zvezi geografskih društev Slovenije (današnja Zveza geografov Slovenije), ki je bila ukinjena kmalu po ustanovitvi DUGS.

Delovanje DUGS med leti 1998 in 2024**Obdobje: 1998–2000**

Predsednik: Dušan Vodeb (Srednja upravno administrativna šola, Ljubljana)

Izvolitev na ustanovnem zboru 19. 10. 2000.

Člani in članice IO DUGS:

dr. Karmen Kolenc Kolnik, dr. Jurij Kunaver, dr. Tatjana Resnik Planinc, Franci Žagar, Maja Besednjak, Matjaž Napokoj, Nevenka Cigler, Polonca Kukec Centa, Radovan Lipušček, Zdenka Dimnik.

Dejavnosti:

- Analiziranje vloge in položaja geografije v kurikulumni prenovi.
- Sodelovanje pri pripravi Bele knjige o perspektivah geografskega izobraževanja (2000/2001).
- Priprava pravilnika o priznanjih.
- Sodelovanje pri uspešni nominaciji dr. Jurija Kunaverja za državno nagrado RS na področju šolstva za življenjsko delo (2000).
- Izdaja biltena Geograf (1998/2000).
- Postavitev svoje spletne strani drustvo-dugs.si
- Izdelava logotipa DUGS.
- Uvedba simbolične članarine (2000).

Dogodki:

- Sodelovanje pri organizaciji 11. Ilešičevih dni (1999).
- Sodelovanje pri organizaciji Zborovanja geografov (Ljubljana, 2000).

Obdobje: 2000–2004

Predsednica: dr. Tatjana Resnik Planinc (Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani)

Izvolitev na občnem zboru 19. 10. 2000.

Ljubica Zornik (Osnovna šola Danile Kumar, Ljubljana, sep. 2003–sep. 2004 v. d. predsednice).

Člani in članice IO DUGS:

dr. Ana Vovk Korže, dr. Jurij Kunaver, dr. Karmen Kolenc Kolnik, Dušan Vodeb, Franci Žagar (do 2002), Jože Račič, mag. Sabina Popit (do 2002), Maja Besednjak, dr. Maja Umek, Marjan Luževič (do 2002), Matjaž Napokoj (do 2001), Metka Sevnčnikar Krasnik, Nataša Lipovšek Hrga, Nevenka Cigler, Polonca Kukec Centa, Zdenka Dimnik.

Dejavnosti:

- Začetek sodelovanja z Evropskim združenjem društev učiteljev geografije (EUROGEO) (Madeira, 2002).
- Sodelovanje pri pripravi Bele knjige o perspektivah geografskega izobraževanja (2000/2001).
- Izvedba delavnic o geografskem izobraževanju.
- Protest proti zahtevi GZS za licence za turistične vodnike za vodenje šolskih ekskurzij.
- Prva podelitev priznanj DUGS (2001).
- Izdelava članskih izkaznic (2002).
- Predstavitve novih didaktičnih metod (portfolio 2002; interaktivni učbenik Kenija 2003 ...).
- Strokovna predavanja (Donert – IKT pri poučevanju geografije 2004; Konečnik Kotnik – Motivacija pri pouku geografije 2004; Kunaver – Spitzbergi 2004).
- Izvedba natečaja za plakat na temo Moja domača regija (predstavitev najboljših treh na Zborovanju geografov v Velenju 2004).

Dogodki:

- Soorganizacija IV. mednarodne konference o evropski dimenziji pouka geografije v državah Srednje, Jugovzhodne in Južne Evrope (Maribor, 2001).
- Sodelovanje pri organizaciji 12. Ilešičevih dni (Ljubljana, 2001).
- Izvedba prve ekskurzije DUGS na Kocenovo Ponikvo (2002).

- Predstavitev na 1. vseslovenskem forumu nevladnih organizacij (2002).
- Sodelovanje na razpravi o vlogi humanistike v poklicnem izobraževanju pri Slovenski matici (2002).
- Prireditve Nova Evropa, ideje in cilji za pouk geografije (6. 5. 2004) s predavanjem H. Haubricha.
- Soorganizacija konference EURO GEO (Bled, maj 2004).

Obdobje: 2004–2008

Predsednik: Simon Škvor (Srednja upravno administrativna šola, Ljubljana)

Izvolitev na občnem zboru 17. 11. 2004.

Člani in članice IO DUGS:

dr. Jurij Kunaver, dr. Karmen Kolenc Kolnik, dr. Tatjana Resnik Planinc, Dušan Vodeb (do 2006), Ljubica Zornik, Maja Besednjak, Maruša Železnjov Seničar (do 2006), Metka Sevnčnikar Krasnik, Mirsad Skorupan, Nataša Lipovšek Hrga, Nevenka Cigler, Polonca Kuček Centa, Rožle Bratec Mrvar, Sabina Hrovatin (blagajničarka 2004–2006), Saša Kosten Zabret (tajnica 2004–2006), Zdenka Dimnik.

Dejavnosti:

- Uvedba delavnic Klepetalnice DUGS v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana (2005).
- Sodelovanje pri izdaji knjige Slovenska šolska geografija s pogledom v prihodnost (2005).
- Postavitev spletnega foruma učiteljev geografije.
- Izdaja strokovnega mnenja o gradivu Izhodišča prenove gimnazijskega programa (2006).

Dogodki:

- Začetek organizacije taborov DUGS (Idrija/Vojsko, 13.–14. 10. 2006).

Obdobje: 2008–2020

Predsednik: Rožle Bratec Mrvar (OŠ Riharda Jakopiča, Ljubljana)

Izvolitev na občnem zboru 17. 10. 2008.

Člani in članice IO DUGS:

dr. Jurij Kunaver (častni član od 2014), Andreja Bečan (tajnica od 2019), dr. Eva Konečnik Kotnik (od 2016), dr. Karmen Kolnik (do 2016), dr. Mojca Ilc Klun (od 2010), dr. Tatjana Resnik Planinc, Igor Lipovšek (do 2018), Kristina Šturm, Ljubica Zornik (do 2010), mag. Lea Nemec (od 2010), Maja Besednjak (do 2016), Metka

Sevčnikar Krasnik (do 2010), Mirsad Skorupan, Nataša Lipovšek Hrga (do 2010), Nataša Mrak (od 2018), Nevenka Cigler, Nina Farič (od 2018), Polonca Kukec Centa (do 2018).

Dejavnosti:

- Oddelek za geografijo FF UL ob njegovi 90-letnici ustanovitve podeli DUGS priznanje za predano in uspešno delo na področju geografskega izobraževanja.
- Nadaljevanje taborov DUGS, podeljevanja priznanj.
- Priprava pripomb k Beli knjigi o izobraževanju (2010).
- Soorganizacija Fabianijevega bienala namesto ZRSŠ (od 2015) s projektom Prospekt mojega kraja (danes Ustvarjalna geografska predstavitev mojega kraja).
- Nova spletna stran (2016).
- Začetek organiziranja dvodnevni mednarodnih konferenc DUGS (Podsreda, 2019).
- Začetek organizacije Klepetalnic DUGS (2019).

Dogodki:

- Sodelovanje pri izdaji knjižice, razstave in spominske prireditve ob odkritju spominske plošče o Janezu Jesenku.
- Sodelovanje pri izdaji knjižice in razstave o Blažu Kocenu.
- Soorganizacija Kocenovih sobot od 27. marca 2010.
- Selitev sedeža društva najprej na Parmovo 33 (2012–2014) in nato Poljansko 28 (2014–2019) in nato do danes na Gosposkega 13.
- Soorganizacija Ilešič-Melikovih dni (Koper, 2015).
- Izmenjava učiteljev geografije Slovenija - Turčija (julij in avgust 2018).
- Soorganizacija konference EUROGEO Hidden geographies/Skrite geografije (avgust 2018).
- Organizacija taborov DUGS.

Obdobje: od leta 2020

Predsednica: Nataša Mrak (Osnovna šola dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica)

Izvolitev na občnem zboru 16. 10. 2020

Člani in članice IO DUGS:

Andreja Bečan (tajnica), dr. Eva Konečnik Kotnik, dr. Mojca Ilc Klun, dr. Tatjana Resnik Planinc, Kristina Šturm, Matej Matkovič (od 2024), Mirsad Skorupan, Nina Farič, Tina Šlajpah (od 2022), Tomi Tomšič (do 2022).

Dejavnosti:

- Vpis izobraževanj v Katalog programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja (KATIS).
- Razširjanje programov izobraževanj v katalogu KATIS.
- Prenovitev pravilnika o podeljevanju priznanj in finančnem poslovanju društva (2022).
- Posodabljanje spletne strani in redno objavljane člankov.
- Vzpostavitev Facebook kanala (2023).
- Preimenovanje tabora DUGS v Lipovškov tabor, v spomin na kolega Igorja Lipovška (2021).
- Prejem priznanja Ministrstva za naravne vire in prostor za pomemben doprinos pri krepitvi čezmejnega sodelovanja v porečju reke Save (junij 2024).
- Obležitev 25 let delovanja DUGS – priprava zbornika.

Dogodki:

- Organizacija in izvedba letnih tematskih konferenc in izdaja zbornikov konferenc.
- Organizacija Geografskih večernic.
- Organizacija vsakoletnega Fotonatečaja Mi v pokrajini.
- Soorganizacija bienalnega natečaja Ustvarjalna geografska predstavitev mojega kraja v sklopu dogodka Po Fabianijevih poteh.
- Sodelovanje z ZGS pri mednarodnem dogodku Noč geografije.
- Sodelovanje s Komisijo za hidrogeografijo ZGS pri postavljanju tablic z oznako visoke vode.
- Soorganizacija Kocenovega simpozija 2021 in Kocenovih sobot.
- Sodelovanje skupine učiteljev geografije na konferenci Learning through Interdisciplinary Field Education (LIFedu) v Olomoucu na Češkem 2022.

- Sodelovanje na 20. Ilešičevih dnevih (september 2023).
- Sodelovanje na dogodku Forum za Muro v sklopu delovanja Stalne slovensko-avstrijske komisije za reko Muro (september 2023).
- Soorganizacija dogodka Akcijski dan za Muro 2024.
- Sodelovanje pri organizaciji 24. zborovanja slovenskih geografov Kozjansko.
- Organizacija Lipovških taborov.

DUGS tudi v prihodnje stremi k udejanjanju povezovalne vloge med učitelji in učiteljicami geografije v celotni izobraževalni vertikali. Še naprej želi delovati v duhu geografske kolegialnosti, strokovne podpore, širjenja obzorij, spoznavanja novega, saj je zavezano neumorni krepitvi geografskega duha preko organizacije in izvedbe predavanj, delavnic, seminarjev, konferenc in ekskurzij, organizacije okroglih miz in izvedbe taborov, založništva, organizacije tekmovanj in natečajev, strokovnih srečanj in druženj, zbiranja gradiv ter, nenazadnje, podeljevanja priznanj.

DOGODKI, POBUDE, PROJEKTI IN MEDNARODNA DEJAVNOST DUGS SKOZI ČAS

dr. Eva Konečnik Kotnik in Nina Farič

Prispevek obravnava bogato zgodovino Društva učiteljev geografije Slovenije (DUGS), od njegovega nastanka 16. 12. 1998 do šolskega leta 2021/22. Predstavljeni so dogodki, pobude in mednarodne dejavnosti, ki so bile rezultat delovanja društva. Izpostavili smo izvedena predavanja, delavnice, klepetalnice in druge aktivnosti na nacionalnem nivoju, ki jih je društvo izvedlo samostojno ali v sodelovanju z drugimi institucijami. Prav tako so predstavljene raznovrstne pobude članov. V posebnem poglavju smo izpostavili aktivnosti, povezane z mednarodno dejavnostjo društva, ki odražajo njegovo vpetost v širši globalni kontekst.

Pri pripravi prispevka smo uporabili analitično deskriptivno metodo. Izhajali smo iz delno urejenih podatkov, zbranih deloma v fizičnem in deloma v elektronskem arhivu Društva učiteljev geografije Slovenije. Med njimi gre v veliki meri za zapisnike sej izvršnega odbora društva, uporabili pa smo tudi drugo razpoložljivo gradivo (poročila, članke, pisma, druge objave ...). Pripravljen je bil izbor relevantnih informacij glede na zastavljen namen in cilje prispevka, predstavljene v prvem odstavku. Čeprav smo zajeli velik del arhivskega podatkovnega gradiva, prispevek ne prinaša celovite zgodovinske kronike društva, saj so v nekaterih primerih podatki pomanjkljivi (zato jih ne predstavljamo vedno v konsistentnem redu), v nekaterih primerih pa npr. sledljivost realizacije ni jasna, ker arhiv ni popolnoma urejen oz. v preteklosti ni bil vedno dan poudarek sistematičnemu zasledovanju izvajanja vsake dejavnosti ali pobude društva.

1. Predavanja, delavnice in klepetalnice ter druga sodelovanja v domačem prostoru

Predavanja, delavnice in klepetalnice so vključevale prispevke domačih in tujih strokovnjakov, ki so obravnavali aktualne teme iz geografije, okoljske problematike, pedagoških pristopov in novih tehnologij v izobraževanju. Ti dogodki so bili zasnovani tako, da so spodbujali izmenjavo idej ter strokovno rast vsem, ki so se jim pridružili. Med predavanji smo v arhivskih zbirkah zasledili sledeče:

Multimedijski priročnik za geografsko spoznavanje Kenije:

- Predavateljica: Mateja Pušnik (diplomantka PEF UM).
- Datum: 30. 5. 2002.

- Predavanje in delavnica je bila organizirana na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete UL.

Motivacija pri pouku geografije:

- Predavateljica: mag. Eva Konečnik (magistrantka FF UL in asistentka PEF UM)
- Leto: 2003.
- Predavanje je bilo izvedeno v Ljubljani v skupnih prostorih Filozofske fakultete.

Geografija v novi Evropi:

- Predavatelj: prof. dr. Hartwig Haubrich iz Freiburga, Nemčija.
- Datum: 6. 5. 2004.

Predavanje se je odvijalo v okviru sestanka DUGS v prostorih podstrešne dvorane Gimnazije Poljane. Prisotni so bili častni gostje in srednješolci, ki so v preteklem šolskem letu sodelovali na mednarodnih natečajih. Dogodek je vključeval kulturni program. Uvodni nagovor je imel prof. dr. Jurij Kunaver, ki je vodil tudi diskusijo in predstavitev nagrajenih prispevkov. Sodelujoči srednješolci in njihovi mentorji so prejeli knjigo Kosovelovih pesmi, ki jo je podarila Mladinska knjiga. Posebej zanimiva je bila v arhivu zaznana podrobnost - v vabilu na dogodek so organizatorji namreč navedli, da gre poleg predavanja za družabno srečanje ob vstopu Slovenije v EU.

Otočje Svalbard (otok Spitzbergen) in njegov geografski pomen:

- Predavatelj: prof. dr. Jurij Kunaver (predavatelj FF UL).
- Datum: 17. 11. 2004.

Informacijska tehnologija pri sodobnem poučevanju geografije:

- Predavatelj: prof. dr. Karel Donert, HOPE University Liverpool.
- Leto: 2003.

Posebno obliko sodelovanja so predstavljale tako imenovane **klepetalnice**, kjer je šlo za predavanja in razgovore na temo šolske geografije. Načrtovanih je bilo 5 klepetalnic, kar je bilo razvidno iz poslovnega poročila DUGS leta 2007. Te klepetalnice so bile:

- Regionalna geografija: novi pristopi k poučevanju,
- Geografija kot domovinska vzgoja,
- Pomen učbenika pri pouku geografije,
- Kompetence učiteljev geografije,
- Prostor-geografski laboratorij.

Med **delavnicami** smo v arhivskih zbirkah zasledili sledeče:

Kakšen pouk geografije želimo?

- Datum: 17. 5. 2002.
- Glavna organizatorica in lokacija: dr. Maja Umek, Pedagoška fakulteta UL.
Dogodek je vključeval predstavitev zamisli o konceptih pouka geografije, diskusijo o konceptih in delavnico z naslovom "Razmišljanje o kriterijih za vrednotenje konceptov".

Uporaba nove učne metode portfolio pri pouku geografije:

- Predavatelja in izvajalca delavnice: prof. Andreja Šifer Janič in prof. Matjaž Napokoj.
- Datum: 16. 5. 2002.

V okviru delavnice je bila predstavljena metoda portfolio na primeru obravnave dezertifikacije v Sahelu in na območju Aralskega jezera.

Delavnice za učitelje s področja mehkih znanj, IKT in novih pristopov k poučevanju:

- Izvajalci: Mirsad Skorupan in drugi sodelavci.
- Leto pričetka izvajanja: 2006.

Delavnice so bile izvedene v različnih delih Slovenije (*fotografija je iz Gornje Radgone leta 2006*). Sklopi delavnic so bili vezani na uporabo GIS pri pouku geografije, na nove pristope k ocenjevanju znanja, na reševanje konfliktov in motivacijo pri pouku.

Slika 1 in 2: GIS delavnica v Gornji Radgoni, 2006; VIR: arhiv DUGS.

Iz arhivskega gradiva je razvidno, da je Društvo učiteljev geografije Slovenije **aktivno sodelovalo oz. drugače podpiralo dogodke, ki so jih organizirale Zveza geografskih društev, druge geografske in negeografske institucije ter društva na nacionalnem nivoju**. Tako so npr. razvidni podatki o sodelovanju na **zborovanjih geografov** (glavni

organizator Zveza geografskih društev Slovenije, kasneje Zveza geografov Slovenije), kjer je Društvo učiteljev geografije Slovenije občasno sodelovalo v organizacijskem odboru, člani društva so imeli vsebinske prispevke, društvo pa je izražalo tudi podporo navedenim dogodkom v smislu pozivanja učiteljev k udeležbam na zborovanjih geografov. Leta 2017 je bil potrjen predsednik Zveze geografov Slovenije, mag. Igor Lipovšek, ki je prihajal iz vrst Društva učiteljev geografije Slovenije.

Prav tako je Društvo učiteljev geografije Slovenije sodelovalo pri pripravi, izvedbi ali spodbujanju k udeležbi na **Ilešičevih in Melikovih dnevih**. V arhivu so posebej zavedeni 12. Ilešičevi dnevi, ki so potekali v Ljubljani med 27. in 29. 9. 2001. Leta 2015 je na združenih Melikovih in Ilešičevih dnevih, ki so potekali na Primorskem v soorganizaciji dveh fakultet, društvo izdalo razpis in podelilo priznanja DUGS. Društvo učiteljev geografije Slovenije je sodelovalo v organizacijskem odboru **mednarodne konference** tranzicijskih držav Vzhodne, Srednje in Jugovzhodne Evrope o evropski dimenziji pri pouku geografije, ki je potekala med 29. in 31. 3. 2001 na Oddelku za geografijo Pedagoške fakultete v Mariboru. Društvo je podpiralo izvedbo mednarodne konference EUROGEO na temo geoinformatike v geografski učilnici med 7. in 9. 5. 2004 na Bledu ter mednarodno konferenco EUROGEO, ki je bila izvedena pod naslovom Hidden geographies, v kombinaciji z Ilešičevimi dnevi, med 28. in 30. 8. 2018 v Ljubljani. Leta 2019 je sodelovalo pri organizaciji **mednarodne geografske šolske olimpijade** držav JV Evrope v Rušah, ki jo je v imenu Zavoda RS za šolstvo vodil mag. Igor Lipovšek. Prav tako je podprlo tudi zadnjo geografsko šolsko olimpijado držav JV Evrope v Beogradu, ki jo je v imenu Zavoda RS za šolstvo vodil Danijel Lilek. O aktivnem sodelovanju društva z domačimi institucijami priča **priznanje za predano in uspešno delo na področju geografskega izobraževanja ter za strokovno sodelovanje** z Oddelkom za geografijo, ki ga je društvo prejelo ob 90 letnici ustanovitve Oddelka za geografijo FF UL 9. 10. 2009. Na predlog DUGS-a je resorno šolsko ministrstvo leta 2000 podelilo tudi nagrado Republike Slovenije za življenjsko delo na področju geografije soustanovitelju ter članu društva prof. dr. Juriju Kunaverju.

Iz arhivskih zbirk je razvidno, da je Društvo učiteljev geografije Slovenije leta 2015 pristopilo k več oblikam delovanja v slovenskem prostoru, ki so nato postale tradicionalne. Ena je bila vezana na predlog za sodelovanje na **Fabianijevem bienalu** leta 2015, ki je bil realiziran leta 2016 skozi projekt Prospekt mojega kraja, v soorganizaciji z OŠ Komen, OŠ Dutovlje ter Društvom likovnih pedagogov Primorske; druga pa na predlog k obuditvi akcije obnove vaških vodnjakov (Helios-MOP) in **vključitvi učiteljev v postavitve tablic maksimalnih vodostajev**. Razvilo se je

intenzivno sodelovanje z Ministrstvom za okolje in prostor, v povezavi s čimer je v letu 2018 nastala ideja za tretjo, sedaj že tradicionalno dejavnost DUGS, to je organizacijo prve samostojne **mednarodne konference društva** v sodelovanju z MOP in komisijo za hidrogeografijo pri Zvezi geografov. Društvo je tudi v kasnejših letih (2021, 2022) podalo na MOP vsaj dve pisni pobudi o krepitevi izobraževanja o lokalnih vodnih virih in njihovem varovanju oz. pobudo o podpisu pisma o **partnerstvu z MOP**. Društvo je poleg samostojnih aktivnosti (**geografski tabori, večernice**) na pobudo ZGS v šolskem letu 2019/2020 pričelo še s samostojno organizacijo in izvajanjem **fotografskega natečaja Mi v pokrajini** v okviru Noči geografije ter pričelo s sodelovanji s člani oddelkov za geografijo in ZRC SAZU tudi pri izvedbi **seminarjev za učitelje**. Navedene aktivnosti bodo natančneje predstavljene v drugih prispevkih.

Društvo učiteljev geografije Slovenije je bilo **aktivno pri obeleževanju in promoviranju zaslužnih geografov**. Tako je sodelovalo pri obeležitvi 100-letnice smrti Janeza Jesenka v Poljanah leta 2008. Ob tej priložnosti je društvo sodelovalo pri izdaji knjižice o Jesenku, postavitvi priložnostne razstave ter prireditvi ob odkritju spominske plošče. Prav tako je zaznaven izjemen angažma društva na Ponikvi v povezavi z geografom in kartografom mednarodnega slovesa, Blažem Kocenom, kjer so v arhivskih zbirkah izpričani prvi koraki sedaj tradicionalne društvene aktivnosti **Kocenova sobota** (prvič izvedena 27. marca 2010). V tej povezavi je DUGS leta 2012 predlagalo TOD Ponikva in KS Ponikva ter Občini Šentjur, da se v bližnji prihodnosti uredi pregledna razstava o razvoju Kocenovih atlasov, kar je bilo kasneje uresničeno. Društvo učiteljev geografije Slovenije je posvečalo **posebno pozornost domoljubnim vsebinam**. Iz arhivskih zbirk je razvidnih več tozadevnih pobud, prenekatere so žal ostale neuresničene, uresničila pa se je pobuda ustanovitve historične sekcije društva, ki bi naj delovala tudi na tem vsebinskem področju.

Ob navedenih se je Društvo učiteljev geografije Slovenije aktivno odzivalo na **problemاتي, povezane s položajem učiteljev geografije** (npr. izvedena analiza stanja o napredovanju učiteljev v plačilne razrede in nazive leta 2001) **ter z vsebino in položajem geografskega izobraževanja v širšem** (npr. priprava pripomb k Beli knjigi leta 2001) **in ožjem smislu** (npr. organizacija predstavitve knjige Šolska geografija s pogledom v prihodnost leta 2005; preučitev učnih načrtov za pouk naravoslovja leta 2008 in podaja predloga Strokovnemu svetu, da se profesorjem geografije omogoči došolanje za poučevanje tega predmeta v 6. in 7. razredu OŠ; razprave o problematiki položaja geografije leta 2012; odzivi na dogajanje na področju poklicnega izobraževanja, kjer je prihajalo do teženj po krčenju

družboslovnih znanj; razprave o geografskem tekmovanju leta 2016 in kasneje; odzivanje na kurikularne reforme in problematiko pripravnštva, mdr. leta 2017; aktivno sodelovanje v sodelovalnicah ZRSŠ). Različne vsebine (predloge, kritike, pripombe, mnenja, obvestila in druge objave) je društvo naslavljalo na različnih dogodkih ter pisno. Tako je od leta 1999 nekaj časa objavljalo svoje vsebine v biltenu Geograf ter nato na samostojni spletni strani, za katero je bil leta 2016 sprejet sklep o prenovi v sedanjo podobo, ki se vseskozi nadgrajuje.

2. Mednarodne aktivnosti Društva učiteljev geografije

Kot smo že navedli v predhodnem podpoglavju je Društvo učiteljev geografije Slovenije sodelovalo pri soorganizaciji oz. podpiralo izvedbo **več mednarodnih konferenc in mednarodne geografske olimpijade držav JV Evrope, ki so bile izpeljane v Sloveniji**. Poleg tega so posamezni člani društva v okviru lastnih institucij zaposlitve **predstavljali slovensko šolsko geografijo in društvene aktivnosti na mednarodnih konferencah v tujini** (npr. Helsinki, Liverpool 2001, Madeira, Dunaj 2002, Olomouc 2022), leta 2018 pa je bila vzpostavljena **posebna oblika društvene mednarodne izmenjave slovenskih učiteljev geografije s Turčijo**. Tako so prišli turški učitelji geografije v Slovenijo v začetku meseca julija 2018, slovenska odprava učiteljev geografije pa se je v Turčijo podala v mesecu avgustu 2018. Dogodka sta predstavljala prelomnico v aktivnosti Društva učiteljev geografije Slovenije, saj sta med drugim dala poseben motivacijski delovni in sodelovalni zagon članicam in članom izvršnega odbora.

Cilj izmenjave je bil seznaniti se s šolskima sistemoma obeh držav, organizirati delavnice in predavanja na temo inovativnih učnih praks, pristopov za delo z nadarjenimi učenci ter izvesti ekskurzije v izbrana območja v Sloveniji in Turčiji. Društvo učiteljev geografije Slovenije je pripravilo aktivnosti za turške učitelje od 2. do 6. julija 2018. V izmenjavi je sodelovalo 11 učiteljev iz Izmirja. Najprej so si ogledali Ljubljano, nato pa še Planinsko polje in Cerkniško polje. Udeleženci so sodelovali v delavnici "Our Photo Story," ki jo je vodil dr. Marko Krevs s Filozofske fakultete v Ljubljani, in raziskovali pokrajino z mobilnimi napravami. Dr. Mitja Bricelj z Ministrstva za okolje in prostor je predstavil hidrodinamiko svetovno znanega kraškega pojava ob obali Cerkniškega jezera. Društvo je za udeležence organiziralo še delavnico iskanja skritega zaklada, predstavitev metod terenskega dela v osnovni šoli, predstavitev primerjave šolskih sistemov Turčije in Slovenije, projektnega dela in dejavnosti z nadarjenimi učenci pri pouku geografije, skupinskega pouka s praktičnimi izdelki, e-podpore geografskemu izobraževanju ter multimedijско predavanje o Veliki Planini.

Udeleženci so na ekskurzijah spoznavali Rakov Škocjan pod vodstvom dr. Karla Natka ter kraško jamo Dimnice, soline v Strunjanu in Piran pod vodstvom Francija Malečkarja.

Slika 3 in 4: Medvedje Brdo, posredovanje primerov dobrih praks poučevanja za udeležence iz Turčije; Vir: arhiv DUGS.

Slika 5: Ekskurzija z udeleženci mednarodne izmenjave v Rakov Škocjan; Vir: arhiv DUGS.

Društvo učiteljev geografije Slovenije je vrnilo obisk turškemu društvu od 30. julija do 3. avgusta 2018. Izobraževanje se je začelo s sprejemom pri rektorju Univerze Ege, prof. dr. Necdetu Budaku, kjer so gostitelji predstavili cilje mednarodne izmenjave. Slednja je temeljila na predstavitvi posebnosti njihovega šolskega sistema s poudarkom na pristopih proučevanja pokrajine. V naslednjih dneh so organizirali vrsto ekskurzij, na katerih so udeleženci spoznavali območja Izmirja, Efeza, občine Seferihisar in Kula geoparka. Upokojeni profesor İlhan Kayan, avtor in soavtor več mednarodnih geoloških razprav, je bil na ekskurzijah izjemen pripovedovalec, ki je uspešno združeval znanstveno preciznost s poljudno razlago. Učitelji turškega geografskega društva, ki deluje v okviru turške geografske zveze Coğrafya Eğitimi Derneği, so predstavili preverjene in učinkovite dejavnosti za svoje dijake in učence,

s poudarkom na orodjih GIS in na tem, kako je postavljanje nekaterih geografskih hipotez preverljivo in dokazljivo s pomočjo računalnika. Turško društvo je slovenskemu društvu v znak pohvale in odličnega sodelovanja izročilo plaketo. Opogumljeni tudi z uspešno izvedenima meddržavnima seminarjema so se v Društvu učiteljev geografije Slovenije odločili, da pripravijo samostojno mednarodno konferenco.

Slika 6: Geopark Kula, udeleženci mednarodne izmenjave v Turčiji; Vir: arhiv DUGS.

Avgusta leta 2022 se je Društvo učiteljev geografije Slovenije **odzvalo povabilu mednarodnega projektnega konzorcija (Češka, Srbija, Slovenija) v okviru projekta Leraning through Interdisciplinary Field Education – LIFEdu**). Projektni cilji so bili:

- primerjalno analizirati položaj terenskega izobraževanja v kurikulumih osnovnega, srednjega in terciarnega izobraževanja na Češkem, v Srbiji in v Sloveniji;
- oblikovati predloge za izvajanje terenskega izobraževanja v izobraževalnih programih;
- pripraviti zbirko interdisciplinarnih dejavnosti, primernih za terensko izobraževanje na različnih izobraževalnih nivojih.

V okviru projekta so bila izvedena tudi tri enotedenska usposabljanja za izvajanje interdisciplinarnega terenskega dela za študente, osnovnošolske, srednješolske ter univerzitetne učitelje v vseh treh državah, ob zaključku le tega pa je bila organizirana mednarodna konferenca o učenju na prostem oz. o terenskem delu na primarnem, sekundarnem in terciarnem izobraževalnem nivoju. Vodja slovenskega dela projektnih aktivnosti je bil Oddelek za geografijo Univerze v Mariboru, dr. Eva Konečnik Kotnik, sodelovali pa sta še Univerza v Novem Sadu in Univerza Palacky v Olomoucu. Zaključna mednarodna konferenca je bila izvedena na Oddelku za geografijo Prirodoslovne fakultete v Olomoucu. Udeležilo se je preko 50 učiteljev

in študentov različnih izobraževalnih nivojev, od tega 14 osnovnošolskih, srednješolskih in univerzitetnih učiteljev geografije ter študentov iz Slovenije, med njimi 10 članic in članov DUGS. Razpravljali so o prednostih, težavah, izzivih in primerih terenskega dela v vseh sodelujočih državah. Med drugimi prispevki je bil pomemben prispevek članic DUGS, Nataše Mrak in Mojce Janžekovič, ki sta predstavili primere terenskega dela v slovenskih gorskih pokrajinah.

Slika 7 in 8: Udeleženke in udeleženci mednarodne konference o terenskem delu na strehi Prirodoslovne fakultete v Olomoucu ter članice in člani DUGS v konferenčnih prostorih; Vir: arhiv DUGS.

Članice in člani Društva učiteljev geografije Slovenije so po konferenci nadaljevali geografsko raziskovanje mesta Olomouc, slovaških Nizkih Tater in Bratislave z okolico. Konferenca je pokazala, da smo geografi vseh sodelujočih držav s srcem zapriseženi terenskemu delu, a se zlasti pri izvajanju slednjega soočamo z mnogimi podobnimi izzivi, varnostnimi in administrativnimi, a tudi kurikularnimi in drugimi. Srečanje podobno mislečih je bilo spodbuda pri preobračanju ovir v priložnosti.

3. Sklep in pogled v prihodnost

V prispevku je predstavljen pregled številnih aktivnosti članov Društva učiteljev geografije Slovenije, ki so potekale od ustanovitve društva do šolskega leta 2021/22. Pregled aktivnosti odraža predanost geografiji kot vedi ter skrb za povezanost učiteljev praktikov s strokovnjaki na področju pedagoškega izobraževanja in širšega strokovnega okolja. Zavedajoč se zahtevnosti, ki jih v učiteljevo delo prinašajo hitre družbene spremembe, povezane z globalizacijo, geostrateškimi razmerami in podnebnimi spremembami, zaradi česar je nenehno posodabljanje geografskega pouka nujno potrebno, menimo, da bo v Društvu učiteljev geografije Slovenije podpora tovrstnim praksam še naprej ključna.

TABORI DUGS, LIPOVŠKOVI TABORI

Mirsad Skorupan

Terensko spoznavanje pokrajine je temelj geografskega preučevanja, tabori, ki jih od leta 2006 organiziramo v okviru Društva učiteljev geografije Slovenije pa so njegovo udejanjenje v najširšem pomenu besede. Tabori DUGS so namenjeni širjenju in popularizaciji geografije predvsem med učitelji osnovnih in srednjih šol. Prvi tabor smo izvedli junija 2006. Kmalu po prvem taboru smo med učitelji izvedli anketo in iz zbranih podatkov sklenili, da je najboljši čas za izvedbo tabora začetek šolskega leta, oziroma sredina oktobra. Do letošnjega leta smo v okviru Društva učiteljev geografije Slovenije organizirali že **19 taborov**. Z namenom raziskati in preučiti različne pokrajine tabore vedno organiziramo v drugi pokrajini. Tako smo do sedaj obiskali in spoznali 19 pokrajin Slovenije in zamejstva.

Od leta 2006, ko smo organizirali prvi tabor, smo tabore poimenovali "Tabor DUGS", leta 2021 pa smo na seji IO DUGS predlagali in soglasno sprejeli sklep, da se tabor DUGS preimenuje v **Lipovškov tabor**, po kolegu, velikem geografu Igorju Lipovšku.

Že leta 2009 smo tabore Društva učiteljev geografije Slovenije povezali s seminarjem Drugačna geografija, ki ga je organiziral Zavod RS za šolstvo. Tako smo lažje vstopili v Katis, sistem za prijavo učiteljev na izobraževanja, ki jih odobri in sofinancira Ministrstvo za šolstvo. Od leta 2020 pa smo tabore Društva učiteljev geografije Slovenije začeli samostojno prijavljati v sistem Katis.

Za organizacijo in izvedbo taborov smo vedno poskrbeli člani IO DUGS. Najprej smo poiskali ustrezno lokacijo za izvedbo tabora (ustrezna namestitvev, terenski del tabora), nato pa poskrbeli, da smo v vsebinskem delu tabora k sodelovanju povabili predavatelje in strokovnjake, ki določeno območje dobro poznajo ali tam živijo, oziroma je to območje ali tematika, ki smo jo na taboru izpostavili, predmet njihovega raziskovalnega dela.

Poleg strokovnega spopolnjevanja je pomemben del tabora tudi družabno srečanje z učitelji geografije. Na družabnih večerih taborov se tako zvrstijo potopisna predavanja učiteljev, geografski kvizi, predvsem pa so družabni večeri namenjeni izmenjavi idej, deljenju primerov dobrih praks, spoznavanju in druženju.

Zadnja leta so pomemben vsebinski del taborov tudi predstavitve dobrih praks učiteljev. Na ta način omogočamo med učitelji izmenjavo idej, ki jih lahko učitelji prenesejo v svoje poučevanje geografije.

V nadaljevanju predstavljamo seznam izvedenih taborov v okviru Društva učiteljev geografije Slovenije s ključnimi poudarki.

1. Tabor DUGS, Vojsko 2006

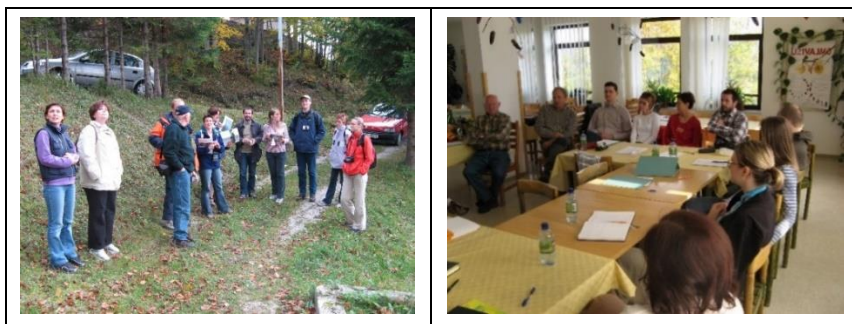
Tabor smo izpeljali 30. junija in 1. julija 2006 na območju Vojskega. Namestitev smo imeli v ČŠOD Vojsko. Drugi dan smo na območju Vojskega izvedli tudi ekskurzijo.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Evropska dimenzija pouka (dr. Tatjana Resnik Planinc);
- Uporaba IKT (Mirsad Skorupan);
- Projektno delo v šoli (Simon Škvor);
- Evropski strukturni skladi v Sloveniji (Staša Mesec);
- Izdelava idrijske čipke, delavnica.

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Za ekskurzijo, terenski del tabora, je poskrbel profesor dr. Jurij Kunaver.

Slika 1 in 2: Udeleženci 1. tabora DUGS; Vir: arhiv DUGS.

Na taboru smo poleg pridobivanja strokovnega geografskega znanja čas izkoristili tudi za izmenjavo izkušenj, informacij ter načrtovanje novih skupnih projektov.

Po zaključku tabora smo zapisali "Prvi (tradicionalni) tabor DUGS". In se je res obdržalo, tradicionalni tabor se je ohranil še (vsaj) 19 let.

2. Tabor DUGS, Goričko 2007

Drugi tabor smo izvedli v sodelovanju z Društvom geografov Pomurja (DGP) na območju Goriškega.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Projektno delo v šoli - delavnica (Simon Škvor);
- Mentorstvo mladim raziskovalcem (Tatjana Kikec);
- Uporaba IKT pri pouku geografije - delavnica (Mirsad Skorupan);
- Družabni večer ob diapozitivih in prekmurski glasbi;
- Goričko nekoč in danes (Drago Balajc);
- Geografska učna pot Selo - terensko delo (dr. Ana Vovk Korže, Tatjana Kikec, Drago Balajc in Suzana Deutsch).

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Vodena ekskurzija po Goriškem (Drago Balajc in Tatjana Kikec).

Slika 3 in 4: Utrinki s tabora Goričko 2007; Vir: arhiv DUGS.

Prenočili smo v enem od penzionov v Moravskih Toplicah. Ker smo na spanje odhajali ob različnih urah, se je pripetila manjša nerodnost. V sobe smo odhajali tiho, ker so nekateri kolegi in kolegice že spali. Tako se je zgodilo, da je en kolega pomotoma zašel v sobo, kje so spale kolegice. V sobah so bile tudi zakonske postelje in nič hudega sluteč se je zavlekel v prazen del postelje. Ko se je zjutraj zbudil, se je opravičil in hitro pobegnil iz sobe.

3. Tabor DUGS, Bela krajina 2008

Tretji tabor DUGS smo izvedli v Beli krajini. Nastanitev in prvi dan tabora, kjer smo imeli številne delavnice in predavanja, smo izpeljali v ČŠOD Lipa v Črmošnjicah.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Projektno delo v šoli - delavnica (Simon Škvor);
- Internetna potopisna bralna zbirka (Dušanka Bulut);
- Uporaba GPS-a v povezavi z računalnikom - delavnica (Mirsad Skorupan);
- Družabni večer ob potopisnem predavanju, Šrilanka;

V soboto, po zajtrku smo imeli še krajšo delavnico, predavanje:

- Geografska učna pot Selo na Goričkem – zasnova in realizacija projekta, možnosti terenskega dela z učenci/dijaki (Tatjana Kikec, Drago Balajc).

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Terensko delo s pomočjo naprave GPS;
- Vodena ekskurzija po Beli krajini in Dolenjskem (Vesna Fabjan, dr. Anton Polšak in Igor Lipovšek, ki so nam na poti pokazali in povedali marsikaj o Beli krajini).

Slika 5, 6 in 7: Utrinki s tabora v Beli krajini; Vir: arhiv DUGS.

4. tabor DUGS, Prlekija 2009

Četrti tabor DUGS smo izvedli v Prlekiji. Nastanitev in prostor za petkovo predavanje smo imeli v Dijaškem domu SŠGT Radenci. Da bi učiteljem omogočili pridobivanje točk za napredovanje, smo tabor združili s seminarjem Zavoda RS za šolstvo, ki je prvič bil prijavljen prek sistema Katis.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Razmerje med splošnimi in operativnimi cilji pouka ter improviziranje pri pouku geografije (Igor Lipovšek);
- Razvoj didaktike geografije na Slovenskem (Rožle Bratec Mrvar);
- Terensko delo v prvič videni pokrajini (Danijel Lilek);

- Spletna učilnica (Mirsad Skorupan);
- Pojemovne mreže (Lea Nemec);
- Nekateri redkeje uporabljeni didaktični pristopi (dr. Anton Polšak);
- Terensko delo: Geografski procesi v pokrajini ob Muri (Franci Čuš);
- Raba GPS na terenu (Mirsad Skorupan).

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Na terenu nas je kolega Franci Čuš popeljal po svoji domači pokrajini, obiskali smo tudi edini mlin na veter v Sloveniji.

Slika 8 in 9: Delavnica in terensko delo v Prlekiji; Vir: arhiv DUGS.

5. Tabor DUGS, Posočje 2010

Na vabilu za 5. tabor DUGS smo zapisali: »Z dvodnevним druženjem v ČŠOD Kavka nad Kobaridom in strokovno ekskurzijo smo poskušali združiti tisto, kar gre pri drugih seminarjih in izobraževanjih pogosto ločeno: strokovno-geografski seminarji so velikokrat premalo didaktični, didaktični seminarji pa včasih premalo geografsko-strokovni«.

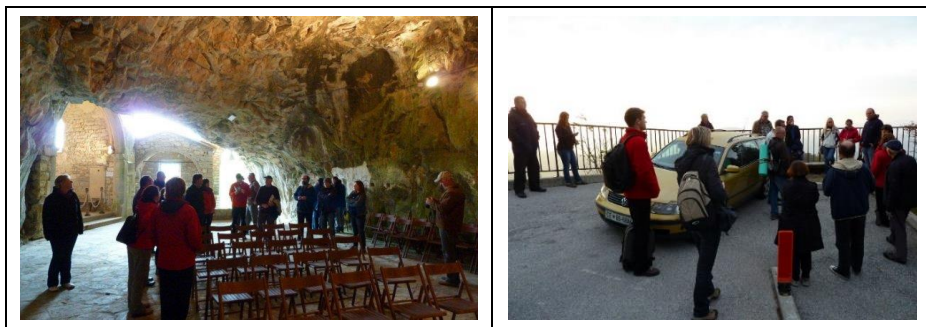
Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Narodni, didaktični in strokovno-geografski pomen neposrednega učenja o manjšinah v konkretni pokrajini (Igor Lipovšek);
- Didaktični pristopi za pouk o zamejstvu (dr. Anton Polšak);
- Priprava ekskurzije s pomočjo IKT (Mirsad Skorupan);
- Beneški Slovenci (Simon Škvor);
- Diskusija o zamejstvu in zamejcih.

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Ekскурzija v Beneško Slovenijo (prof. dr. Jurij Kunaver in Simon Škvor).

Slika 10 in 11: Utrinki iz ekskurzije po Beneški Sloveniji, Vir: arhiv DUGS.

6. Tabor DUGS, Koroška 2011

Šesti tabor DUGS smo organizirali in izvedli na območju Koroške. Namestitev smo imeli pod goro Peco v ČŠOD Peca. Poleg predavanj, delavnic in druženja smo v soboto organizirali tudi ekskurzijo po slovenskem in avstrijskem delu Koroške. Za prevoz na kraj tabora smo naročili dva kombija, s katerima smo se pripeljali iz Ljubljane. Kombija navajamo zaradi zanimive jutranje dogodivščine: "Po zajtrku smo se odpravili na ekskurzijo. Zjutraj nas je pričakal sneg in mraz, vse je bilo zamrznjeno. Kolega Igor, ki je vozil enega od kombijev, je nič hudega sluteč želel odpreti vrata kombija in ko je malo močnejše potegnil za ročaj, mu je ta ostal v roki." To nas je malo zadržalo in nasmejalo, ampak po 15 minutni zamudi smo se vseeno odpravili na pot.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Geografski pouk z manj muk (Igor Lipovšek);
- Območje Geoparka in geološke delavnice v njem (Mojca Bedjanič);
- Raziskovalne naloge za ustvarjalni pouk geografije (Tatjana Kikec);
- Geografski oris Koroške (Romana Košutnik);
- Informacijska in digitalna podpora preučevanju Alpskih in Predalpskih pokrajin - digitalni model reliefa Pece (Mirsad Skorupan);
- Diskusija o Koroški s predstavitvijo zamisli za zanimiv pouk.

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Vrednote prostora in trajnostni razvoj - Dolina smrti (dr. Anton Polšak);
- Ekскурzija v Podjuno: Pliberk – Globasnica – Hema – Žitara vas – Železna Kapla (prof. dr. Jurij Kunaver).

Slika 12, 13 in 14: Utrinki s tabora Koroška 2011; Vir: arhiv DUGS.

7. Tabor DUGS, Koper 2012

Tudi ta tabor smo izpeljali v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo. V Katisu je bil prijavljen kot seminar: Drugačna geografija. Na povabilo učiteljem, da na taboru predstavijo svoj zanimiv, drugačen pristop v poučevanju bodisi v okviru delavnice ali predavanja, se je odzvalo nekaj učiteljev. Nastanitev smo imeli v ČŠOD Burja, v Seči.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Geografska ekskurzija v submediteranski Sloveniji (Igor Lipovšek);
- Tablični računalnik in pouk geografije (Mojca Janžekovič);
- Informacijska in digitalna podpora preučevanju morja in obale (Mirsad Skorupan);
- Raziskovanje v submediteranski pokrajini – naloge s pomočjo IT za ustvarjalni pouk geografije (Tatjana Kikec);
- Vrednote prostora in trajnostni razvoj (dr. Anton Polšak);
- Terensko raziskovanje krasi in morja (Franc Malečkar);
- Kocenov način didaktične predstavitve pokrajine v atlasih (Rožle Bratec Mrvar);
- Izmenjava izkušenj o poučevanju geografije.

V soboto so nas domačini popeljali po obali in zaledju:

- Raziskovanje morja in obale (Eva Slekovec);
- Krajinski park Strunjan (Franc Malečkar);
- Geografski pogled na mesto – primer Kopra, raziskovalni sprehod (dr. Stanko Pelc);
- Geografski pogled na pokrajino – primer Slovenske Istre, predavanje na Fakulteti za humanistične študije. Raziskovanje morja in obale (dr. Stanko Pelc);
- Šavrini in Dragonja (dr. Gregor Kovačič in dr. Valentina Brečko Grubar).

Slika 15, 16, 17, 18, 19 in 20: Utrinki s tabora Obala 2012; Vir: arhiv DUGS.

8. Tabor DUGS, Cerkniško jezero 2013

Skupaj z Zavodom RS za šolstvo smo v letu 2013 pripravili tabor, seminar Drugačna geografija na območju Cerknjškega jezera. V vabilu smo zapisali: "Spoštovani, oktober je pred nami in čas je, da se spet vidimo, poklepamo, izmenjamo nove izkušnje, slišimo kaj novega, skratka, da se družimo".

Tokrat smo za nastanitev izbrali lovski dom na Zelšah, kje smo za nočitev imeli na voljo eno skupinsko spalnico, kurilnico z eno posteljo, kamor smo namestili najstarejšega udeleženca konference, ter jedilnico, ki smo jo uporabili za spanje in kot predavalnico.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Didaktično raziskovanje krasa (Igor Lipovšek);
- Iskanje skritega zaklada z GPS (Tatjana Kikec in Mirsad Skorupan);
- Zakaj na kras? (dr. Anton Polšak);
- Predavanje o potovanju okoli sveta (dr. Karel Natek);
- Geografsko druženje z diskusijo o delovanju DUGS-a.

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Na terenski del tabora so nas popeljali dr. Jurij Kunaver, dr. Mitja Prelovšek in Matej Kržič.

Slika 21, 22, 23 in 24: Utrinki s tabora 2013; Vir: arhiv DUGS.

9. Tabor DUGS, Kozjansko 2014

Z motom "Značilnost tradicije je, da jo ohranjamo. Značilnost dobre tradicije je, da jo poskušamo širiti", smo izvedli 9. tabor DUGS.

Lokacija tabora je bila Kozjansko. Gostili so nas na OŠ Prevorje, kjer smo imeli predavanja, večerjo in prenočevanje (spali smo v telovadnici). Na poti do samega tabora smo obiskali ekološko kmetijo, vmes pa vpletli orientacijske naloge, ki sta jih ob pomoči sodobne tehnologije pripravila Tatjana in Mirsad, Igor pa je pridodal kakšen "ocvirek" o (ne)smiselnosti terenskega dela pri pouku geografije. Na taboru so se nam tokrat pridružili tudi študenti geografije Oddelka za geografijo FF UL. Na strehi OŠ Prevorje je kupola, ki skriva teleskop, tako smo v večernih urah ob vodenju članov društva Kosci opazovali nočno nebo.

V soboto smo se prepustili triu Tomo Golob, Igor Bahar, dr. Anton Polšak, ki so nam od Prevorja do Podčetrтка predstavili geološke, naravnogeografske in družbenogeografske značilnosti Kozjanske pokrajine.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Na poti do OŠ Prevorje smo si ogledali Kozjansko domačijo in imeli kozjansko malico na Dobju;
- Terensko raziskovanje, ekskurzija in geografska didaktika (Igor Lipovšek);
- Geografske posledice elektrarn na srednji Savi (dr. Mitja Bricelj);

- Predavanje na temo astronomija (Majda Kamenšek Gajšek, Roman Ocvirk, Robert Gajšek, Marica Kamplet);
- Orientacija na nebu, opazovanje neba s teleskopom (Astronomsko društvo Kosci Šentjur).

Na sobotno ekskurzijo so nas popeljali:

- Vzpetini Pečine in Sveti križ, Planina pri Sevnici (dr. Anton Polšak);
- Kraška izvirna zatrepna dolina Gruska jama (Tomo Golob, Igor Bahar);
- Geološka učna pot Olimje – Virštanj; Oblikovanje rečnega reliefa v Sotelsko – Savinjski pokrajini z ogledom rudnika in barvnih plasti (Igor Bahar).

Slika 25, 26, 27, 28, 29 in 30: Utrinki s tabora DUGS Kozjansko 2014; Vir: arhiv DUGS.

10. Tabor DUGS, Gorenjska 2015

Društvo učiteljev geografije Slovenije (DUGS) in Zavod RS za šolstvo je jubilejni deseti tradicionalni tabor organiziral na območju Gorenjske.

Petkov in delno sobotni dan je potekal v domu ČŠOD Trilobit na Javorniškem Rovtu nad Jesenicami. Terensko delo v soboto pa v Dovžanovi soteski.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Koliko astronomije in koliko Sonca vključiti v geografski pouk (Igor Lipovšek);
- Novosti na področju IKT (Mirsad Skorupan);
- Skica kot geografski didaktični pripomoček (mag. Lea Nemec);
- Geografsko potopisno predavanje (dr. Irena Mrak);
- S katerimi dejavnostmi zaposliti učence in dijake na terenskem delu, geografskem sprehodu ali ekskurziji (Tatjana Kikec).

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Na sobotni del tabora sta nas po Dovžanovi soteski popeljala dr. Irena Mrak in dr. Matevž Novak.

Slika 31, 32, 33, 34, 35 in 36: Utrinki z 10. tabora DUGS; Vir: arhiv DUGS.

Na eni fotografiji sta Igor in Mirsad, ki redno na vsakem taboru obdarujeta "novopečene tabornike" z zemljevidi, ki jih že vrsto let podarjata podjetji Kartografija in Geodetska družba.

11. Tabor DUGS, Vipavska dolina 2016

Tabor je potekal v Vipavski dolini. Nastanitev in prostore za petkova predavanja in delavnice smo imeli v Mladinskem hotelu Ajdovščina.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Meddržavno povezovanje ob porečjih (dr. Mitja Bricelj);
- Globalno partnerstvo za vodo (Martina Zupan);
- Konceptualni načrt in povezovanje z lokalnimi skupnostmi v skupni akciji ARSO-ZGS oznak visokih voda (dr. Peter Frantar);
- Predstavitev dosežkov akcije oznak visokih voda (mag. Florjana Ulaga);
- Čezmejna prometna povezanost (dr. Matej Gabrovec);
- Ugotavljanje primernih lokacij zadrževalnikov za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč v porečju Vipave z uporabo podatkov Lidar (Jurij Krajčič);
- Uresničevanje ciljev UN za SŠ s preučevanjem voda (dr. Anton Polšak);
- E-podpora preučevanju voda (dr. Tatjana Kikec in Mirsad Skorupan);
- Učni sprehod z učenci ob vodi (Rožle Bratec Mrvar);
- Šolsko terensko raziskovanje vode pri pouku geografije (mag. Igor Lipovšek);
- Geografski oris Malezije-Sabah (Nataša Mrak);
- Geografski simpozij.

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

V soboto so nas po Vipavski dolini od Vipave do Mirna vodili: dr. Mitja Bricelj, dr. Branko Pavlin, dr. Matej Gabrovec, mag. Florjana Ulaga in dr. Peter Frantar. Redkokdaj smo imeli v času tabora deževen dan, na tem taboru pa je čez dan, ko smo bili na ekskurziji, pogosto deževalo.

Slika 37, 38, 39 in 40: Utrinki s tabora DUGS Vipava 2014; Vir: arhiv DUGS.

Na taborih smo se večkrat morali člani organizacijskega odbora lotiti tudi pospravljanja in pomivanja, kar vidite na eni od fotografij.

12. Tabor DUGS, Kočevsko 2017

Tabor na Kočevskem smo izvedli v sodelovanju z Osnovno šolo Zbora odposlancev, kjer smo imeli predavanja in delavnice.

Na taboru v Kočevju smo prvič izvedli **podelitev priznanj**, ki jih DUGS podeljuje vsaki dve leti. Od takrat smo podeljevanje priznanj DUGS vedno izvedli na taborih DUGS. Nastanitev smo imeli v hostlu Bearlog in bungalovih v kampu ob Kočevskem jezeru.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Kratek sprehod po Kočevju (Mihael Petrovič);
- Oblikovanje učnega sprehoda z učenci/dijaki po kraški pokrajini (mag. Igor Lipovšek, dr. Anton Polšak in Danijel Lilek);
- Pritiski na in kvaliteta podzemnih voda Kočevskega polja (dr. Mitja Prelovšek);
- Prometni tokovi med Kočevjem in Ljubljano (dr. Matej Gabrovec);
- Geografska problematika kriznih žarišč in nastanka novih držav (dr. Jernej Zupančič);
- Sava, Dinaridi, Jadran (dr. Mitja Bricelj);
- Podelitev priznanj DUGS;
- Večerno predavanje ob diapozitivih: Vzhod ZDA (Andreja Bečan);
- Simpozij tabora;

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Odhod z avtobusom na ekskurzijo - prvi del ekskurzije nas je vodil Ludvik Mihelič;

- Zgodovina, kras, gozd, prebivalstvo, gospodarstvo - Kočevska Reka, Koče, Željnske jame, Rog, Stare žage, Debela jelka - Tone Prelesnik, dr. Anton Polšak, dr. Mitja Prelovšek;
- Fakultativni obisk bunkerja - Rožle Bratec Mrvar.

Slika 41, 42, 43 in 44: Utrinki s tabora po Kočevskem 2017; Vir: arhiv DUGS.

13. tabor DUGS, Velenje 2018

Čeprav je bil to trinajsti tabor, je število udeležencev preseglo napa pričakovanja in vse je potekalo po načrtu. Predavanja, delavnice, pogovore, druženje in nastanitev smo imeli v Mladinskem hotelu Velenje.

Ekskurzijo smo izvedli na območju Velenja in Šaleške doline.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Anketa o obravnavanju energetike kot pokrajinskega dejavnika pri pouku, (Nataša Mrak in mag. Igor Lipovšek);
- Kratek, voden sprehod po Velenju in postavitve tablice – oznaka visoke vode - (Mira Sajko in Komisija za hidrogeografijo);
- Oblikovanje učnega sprehoda z učenci/dijaki po Šaleški dolini (mag. Igor Lipovšek);

- Preučevanje trajnostnega pokrajinskega energetskega potenciala in proizvodnje pri pouku (Rožle Bratec Mrvar);
- Degradirana območja in njihovo vključevanje v pouk (dr. Tatjana Kikec);
- Po poteh dediščine – rekreacija in znanje, oplemeniteni z e-tehnologijo, (Svetlana Novak (vodja projekta), Simona Karl in Veronika Gradišek);
- Šaleška dolina (dr. Emil Šterbenk in dr. Klemen Kotnik);
- Učitelji (učenci in dijaki) kot člen v načrtovanju (dr. Mitja Bricelj);
- Mednarodna izmenjava učiteljev geografije Slovenija – Turčija (Andreja Bečan, Nina Farič in Nataša Mrak).

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Ogled Muzeja premogovništva Slovenije;
- Voden sprehod po Šaleški dolini (Velenje – Šoštanj – Velenje), dr. Emil Šterbenk, dr. Klemen Kotnik;
- Fakultativno: Postavitev tablice z oznako visoke vode v Zadreci dolini, Spodnje Kraše ob reki Dreti.

Slika 45, 46, 47 in 48: Utrinki iz tabora v Šaleški dolini in Velenju; Vir: arhiv DUGS.

14. Tabor DUGS, Ljubljansko barje 2019

To je bil zadnji tabor, ki smo ga izvedli v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo.

Na taboru smo izvedli že drugo podelitev priznanj DUGS.

Na taboru smo uvedli uradno registracijo udeležencev tabora, vsak udeleženec je prejel tudi torbico, ki jo je podarilo podjetje iz Ljubljane.

Osnovna šola Škofljica je bila gostiteljica tabora, kjer smo imeli predavanja in delavnice.

Druženje oziroma simpozij tabora smo izvedli v gostišču na Barju, kjer smo imeli tudi nastanitev.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Teden pred prihodom - Anketa o obravnavanju okoljske problematike Ljubljanskega barja pri pouku (Mirsad Skorupan, Rožle Bratec Mrvar, mag. Igor Lipovšek);
- Barje – z vodo prežeta pokrajina (dr. Tajan Trobec);
- Predstavitve vsebin Krajinskega parka Ljubljansko barje (Maša Bratina, Barbara Vidmar);
- Drugačna geografija (dr. Tatjana Kikec);
- Predstavitev dobrih praks (Tina Tolar in Helena Tomšič);
- Predstavitev dobrih praks (Barbara Trnovec);
- Poplava – nazorni in dinamični proces – idealen za motiviranje, usvajanje ciljev učnega načrta in ocenjevanje (mag. Igor Lipovšek);
- Voda in človek na Barju (dr. Mitja Bricelj).

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Spremembe na Ljubljanskem barju skozi čas. Vodena ekskurzija po Ljubljanskem barju (dr. Aleš Smrekar, dr. Anton Velušček in dr. Tomaž Verbič).

Slika 49, 50, 51 in 52: Utrinki s tabora 2019; Vir: arhiv DUGS.

15. Tabor DUGS, Celje 2020

Tabor, ki smo ga načrtovali v Celju, smo morali žal izpeljati na daljavo zaradi širjenja virusa covid-19. Kljub temu so se kolegi in domačini javljali v živo s terena.

Čeprav smo tabor izvedli na daljavo, smo imeli v programu tudi večerno druženje, žal tudi na daljavo.

To je bil prvi tabor, ki smo ga samostojno prijavili prek sistema Katis in je bil potrjen s strani MIZŠ. Za prijavo je poskrbel kolega Igor Lipovšek, pri pripravi vsebin pa sta mu pomagala Mirsad Skorupan in Rožle Bratec Mrvar.

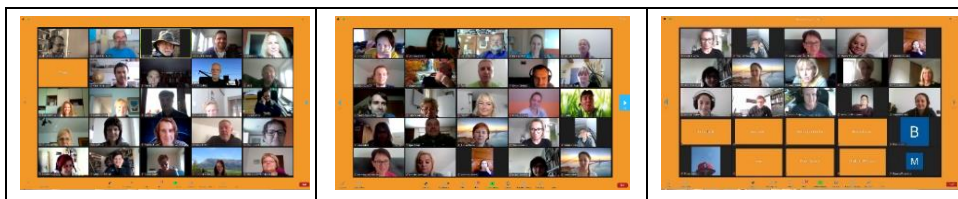
Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Teden pred prihodom - Anketa o obravnavanju Celja in Celjske kotline pri pouku geografije v osnovnih in srednjih šolah (Mirsad Skorupan, Rožle Bratec Mrvar in Igor Lipovšek); Analiza ankete (Igor Lipovšek);
- Degradirana območja v mestu in preučevanje njihovih vplivov (dr. Barbara Lampič in dr. Tatjana Kikec);
- Kako skrbimo za kartografsko pismenost naših učencev in dijakov? (dr. Karmen Kolnik);
- Naravne nesreče v Celjski kotlini (dr. Karel Natek);
- Primeri didaktičnih pristopov, temelječih na raziskovanju mestne pokrajine, (Igor Lipovšek in Rožle Bratec Mrvar);
- Trajnostni razvoj in mesto (dr. Mitja Bricelj);
- Druženje in zabavni kviz s podelitvijo nagrad udeležencem. Posebna točka večernega druženja je radijska igra »Celjski grof Friderik II in Veronika Deseniška«, ki sta jo pripravila in realizirala Andreja Bečan in Igor Lipovšek.

Sobotni del tabora, TEREANSKO DELO NA DALJAVO:

- Nagovor podžupanje (Breda Arnšek);

- Priprava na ekskurzijo v Celje (interaktivna vsebina v spletnem okolju) (dr. Stanko Pelc);
- Predstavitev dobrih praks (Martina Hribernik);
- Predstavitev dobrih praks (Tomo Golob);
- Uporabna geografija in njegova raba pri pouku (dr. Tatjana Kikec in Mirsad Skorupan);
- Mesto pod mestom (dr. Jure Krajšek);
- Vodenje po mestu (Damir Žerič, Mestni muzej Celje);
- Protipoplavni ukrepi - Ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti (Občina Celje, Ana Trunkl, Direkcija za vode RS, Alenka Zupančič).

Slika 53, 54 in 55: Sodelujoči na taboru, ki smo ga izvedli na daljavo; Vir: arhiv DUGS.

16. Lipovškov tabor, Pohorje 2021

Na seji 2. 9. 2021 smo člani IO DUGS na predlog kolegice Nataše Mrak bili soglasni in sprejeli sklep, da se tabor preimenuje v Lipovškov tabor.

Uradno je predsednica DUGS Nataša Mrak na otvoritvi tabora seznanila udeležence o preimenovanju tabora v Lipovškov tabor, kar je naletelo na veliko odobravanje udeležencev. To je bil prvi tabor, ki smo ga izvedli pod imenom Lipovškov tabor (do takrat smo vse tabore imenovali "tabor DUGS").

Tudi tokrat smo tabor in druge dejavnosti prijavili prek sistema Katis, tako smo s strani Ministrstva za šolstvo dobili za izvedbo tabora sofinanciranje.

Predavanja in delavnice ter podelitev priznanj DUGS smo izvedli v prostorih 2. OŠ Slovenska Bistrica, ki so bili naši gostitelji. Zvečer smo se odpeljali na Pohorje, kjer smo imeli opazovanje nočnega neba in prenočitev v Ruški koči na Pohorju.

Kot zanimivost smo tabor izvedli v času epidemije covid-19 in smo zaradi izpolnitve predpisov v vabilu imeli zapisano: "Zaradi predpisov in možnosti okužb za udeležbo na taboru je obvezno izpolnjevanje enega od pogojev PCT in nošenje maske v zaprtih prostorih.

Prosimo, da imate s seboj ustrezno dokazilo:

- potrdilo o prebolelosti,

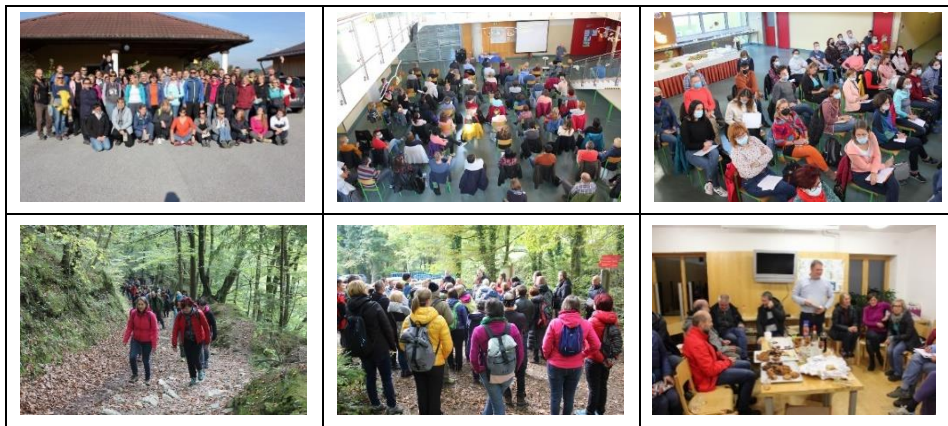
- potrdilo o cepljenju,
- potrdilo o negativnem rezultatu testa".

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Teden pred prihodom - Anketa o obravnavanju okoljske problematike Pohorja pri pouku (Mojca Janžekovič, Nataša Mrak in Mirsad Skorupan);
- Zelena infrastruktura (dr. Mitja Bricelj);
- Geografija in astronomija – Planeti zunaj našega Osončja (dr. Igor Žiberna);
- Spremembe rabe tal kot izobraževalna vsebina (dr. Eva Konečnik Kotnik);
- Konfluente (Mirsad Skorupan);
- Raziskovalne naloge kot priložnost za soodločanje mladih (dr. Tatjana Kikec);
- Rezultati anketnega vprašalnika (Mojca Janžekovič);
- Predstavitev dobrih praks (Nataša Mrak);
- Predstavitev dobrih praks (Branka Roškar);
- Učni načrt, Tematska razdelitev UN GEO (Matej Matkovič);
- opazovanje neba izpred Ruške kočice na Pohorju (dr. Igor Žiberna);
- Geografski kviz.

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Kamninska zgradba Pohorja – terensko delo (Vilijem Podgoršek);
- Ogled kamninske zbirke muzeja v Slovenski Bistrici ter največje privatne zbirke mineralov in kamnin Vilijema Podgorška.

Slika 56, 57, 58, 59, 60 in 61: Lipovškov tabor Pohorje – foto utrinki; Vir: arhiv DUGS.

17. Lipovškov tabor, Zasavje 2022

Tokrat smo poleg številnih zanimivih predavanj spoznali območje Zasavja. Nastanitev in predavalnico smo imeli v Mladinskem centru Trbovlje.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Teden pred prihodom - Anketa o obravnavanju okoljske problematike Zasavja pri pouku (Nataša Mrak, Mojca Janžekovič in Mirsad Skorupan);
- Prepoznavanje različnih oblik razvrstitve v prostoru – primer Zasavja (dr. Barbara Lampič);
- Novosti na področju didaktike geografije (dr. Mojca Ilc Klun);
- Soteska Save v Posavskem hribovju (dr. Karel Natek);
- Predstavitev Zasavskega muzeja (Nevenka Hacin);
- Novi mobilni aplikaciji za terensko delo (dr. Tatjana Kikec);
- Zasavje nekoč in danes (Bojan Šprogar);
- Predstavitev dobrih praks (Maja Besednjak);
- Predstavitev dobrih praks (Katarina Bola Zupančič in Boštjan Kosec);
- Predstavitev raziskovalnega tabora Zasavje (Klara Čevka in Lenart Štaut);
- Rezultati anketnega vprašalnika (Mojca Janžekovič);
- Erasmus+ in geografi (Mojca Janžekovič in Andreja Bečan);

VEČERNI PROGRAM:

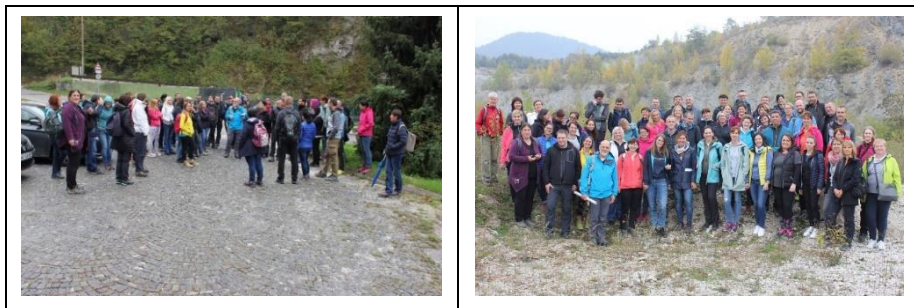
- Geografski vtisi s Slovenske planinske poti (Tomi Tomšič);
- Geografski Kviz (Matej Matkovič).

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Ogled rudarskega stanovanja;
- Zasavje – terensko delo (Bojan Šprogar, dr. Mitja Bricelj, dr. Karel Natek).

Slika 62, 63, 64 in 65: Utrinki s tabora 2022; Vir: arhiv DUGS.

18. Lipovškov tabor, Prekmurje in Porabje 2023

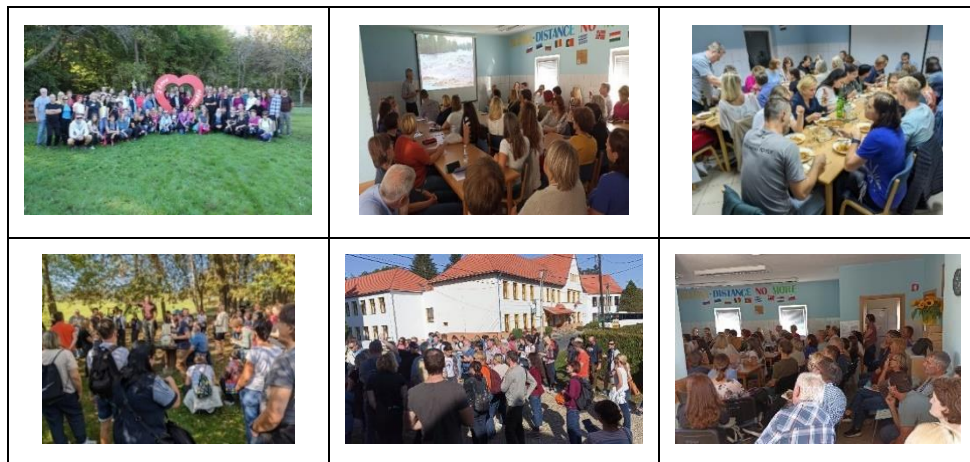
Lipovškov tabor smo tokrat izpeljali na območju Prekmurja in Porabja. Nastanitev in prostor za predavanje smo imeli v Mladinskem domu Hodoš, nekdanji vojaški karavli. Na tabor se je tokrat prijavilo največje število udeležencev, skoraj 90. Na taboru smo podelili tudi priznanja DUGS.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Teden pred prihodom - Anketa o obravnavanju Prekmurja in Porabja pri pouku (Nataša Mrak, Mojca Janžekovič in Mirsad Skorupan);
- Konfluence (na terenu);
- Poletne poplave v Sloveniji 2023 (dr. Karel Natek);
- Voda in meje (dr. Mitja Bricelj);
- Krajinski park Goričko (Tomaž Koltai);
- Razvoj kmetijstva na zavarovanem območju Krajinskega parka Goričko (dr. Saša Štraus);
- Posodobljena Uporabna geografija – uporabniku prijaznejša in uporabnejša (dr. Tatjana Kikec);
- Pogled na Prekmurje z višin (dr. Jurij Senegačnik);
- Predstavitev dobrih praks - z igro po zamejstvu (Tina Šlajpah);
- Predstavitev dobrih praks - kolesarska pot (Monika Hajdinjak);
- Predstavitev dobrih praks - šolska meteorološka hiška (Ester Mrak);
- Analiza anketnega vprašalnika (Mojca Janžekovič);
- Pogostitev ob podelitvi priznanj DUGS;
- Opazovanje nočnega neba (dr. Igor Žiberna);
- Večerno druženje – Geografski kviz (Matej Matkovič).

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- Prekmurje in Porabje – terensko delo - (Drago Balajc, Tomaž Koltai, Laura Ostrič).

Slika 66, 67, 68, 69, 70 in 71: Utrinki s tabora 2023; Vir: arhiv DUGS.

19. Lipovškov tabor 2024 – Bela krajina

Društvo učiteljev geografije Slovenije je 11. in 12. oktobra 2024 v osnovni šoli Belokranjskega odreda Semič organiziralo tradicionalni seminar Lipovškov tabor - Bela krajina 2024, ki se ga je udeležilo 83 učiteljev geografije.

Čeprav smo v Beli krajini že imeli tabor, je tokrat potekal čisto drugače in terenski del ni potekal po isti poti kot leta 2008.

Z svojo udeležbo so nas počastili zaslužna profesorja dr. Dušan Plut in dr. Karel Natek ter županja občine Semič.

Na taboru smo izvedli predavanja in delavnice:

- Teden pred prihodom - Anketa o obravnavanju Bele krajine pri pouku (Nataša Mrak in Matej Matkovič);
- Geografski pogled na Belo krajino (dr. Dušan Plut);
- Naravne nesreče (dr. Karel Natek);
- Povprečna prodajna cena nepremičnin v Ljubljani in Beli krajini (dr. Branko Pavlin);
- Semič nekoč in danes (dr. Matej Gabrovec);
- Mladinsko raziskovalno delo. Zakaj in kako se ga lotiti? (dr. Tatjana Kikec);
- Pogled na Belo krajino z višin (dr. Jurij Senegačnik);

- Povezovanje šol v Črnomorskem povodju (Barbara Trnovec);
- Hidrološki cikel in podnebne spremembe (Franc Malečkar, Edgardo Mauri);
- Analiza anketnega vprašalnika (Nataša Mrak, Matej Matkovič);
- V poznih popoldanskih urah je sledila predstavitev belokranjske kulturne dediščine. Metka Starešinič je pripravila delavnico izdelovanja belokranjskih drsank (barvo z jajc je potrebno spraskati oziroma zdrsati), ki je potekala ob ubranih zvokih tamburaške skupine Carmen Cord iz Metlike, ki jo vodi in je skupaj z njimi zaigral kolega Matej Matkovič;
- Drugi del večera se je nadaljeval ob zabavnem geografskem kvizu, ki ga že nekaj let pripravlja in vodi Matej Matkovič. Smeha in zabave ni manjkalo.

Sobotni del tabora je potekal na terenu:

- V soboto smo izvedli terenski del tabora, kjer smo spoznali Semič z okolico, vse do izvira Krupe. Po poti smo imeli dobro in zanimivo razlago kolega Mateja Matkoviča.

Slika 72, 73, 74 in 75: Utrinki s tabora 2024; Vir: arhiv DUGS.

Ob dobrem zaključnem kosilu v Semiču in po sklepni besedah predsednice Nataše Mrak smo se udeleženci z velikim aplavzom zahvalili domačinom za veliko, pravo belokranjsko gostoljubnost.

KOCENOVA SOBOTA

Rožle Bratec Mrvar in Tomislav Golob

Pobuda za sedaj že dobro uveljavljeno Kocenovo soboto je prišla s strani zaslužnega profesorja dr. Jurija Kunaverja, ki je pri nas še vedno glavni spodbujevalec obeleževanja spomina na velikega slovenskega geografa, kartografa in didaktika Blaža Kocena, ki je bil rojen v Hotunju pri Ponikvi leta 1821. V začetku 21. stoletja se je spoznal in spoprijateljil z lokalno vrstnico Slavo Kovačič, ki je v svojem lokalnem okolju desetletja posvetila enakemu cilju ter je vodila že postavitev spominskega obeležja na mestu njegove rojstne hiše, ki ga je odkril dr. Svetozar Ilešič ob stoletnici njegove smrti leta 1972.

Ideji o obujanju spomina na Kocena so se z veseljem in naklonjenostjo odzvali tudi Kocenovi sorodniki - Debelakovi, ki še vedno kmetujejo na njegovi nekdanji domačiji. V nekaj letih so sami uredili **Kocenovo spominsko sobo** v manjši leseni hiši, ki vključuje nekaj ohranjenih ostankov njegove rojstne hiše. V njej je Turistično olepševalno društvo Ponikva leta 2009 uredilo stalno razstavo o Blažu Kocenu.

Sprva sta na Hotunje in Ponikvo leta 2002 pripeljala slabo desetino učiteljic geografije in glavnega svetovalca za geografijo na Zavodu RS za šolstvo Igorja Lipovška, ki so bili navdušeni nad prijaznostjo domačinov ter čudovitim okoljem. Skromni začetki so kmalu prerasli v pogostejše obiskovanje Ponikve in Hotunja ter ob strokovnem sodelovanju dr. Jurija Kunaverja, ddr. Ane Vovk Korže z domačim profesorjem geografije z OŠ Blaža Kocena Ponikva Tomislavom Golobom so v letih 2009 in 2010 uredili dve učni poti, ki sta še danes vključeni v pohode na Kocenovi soboti.

Učni poti prikazujeta izjemno bogastvo naravnih, kulturnih in zgodovinskih znamenitosti Ponikve. **Kraška vodna učna pot** je poimenovana po Stanku Buserju. Južno od Ponikve se nahajajo litotamnijski in šentjurski apnenci, ki jih je tako poimenoval Ponkovljan dr. Stanko Buser in na katerih se je razvil plitvi osamelni ponikovski kras. Pot vodi ob ponikalnicah, suhih dolinah, kraških jamah in izvirih ter plitvih vrtačah. Označena je z eno izmed petih fosilnih vrst, ki so poimenovane po dr. Stanku Buserju, *Pironea buseri*. Zgodovinsko–geografska učna pot nosi ime **Pot treh znamenitih ponkovških mož** in povezuje domačije geografa Blaža Kocena na Hotunju, narodnega buditelja in blaženega Antona Martina Slomška na Slomu ter slovničarja in leksikografa Mihaela Zagajška v Zagaju. Trasa je speljana tudi mimo cerkva Sv. Ožbalta na Unišah in Sv. Martina na Ponikvi, ribnikov pod Hotunjskim gozdom, ob trasi nekdanje Južne železnice in današnje železniške povezave Maribor – Celje. Star

kostanjev drevored je danes na novo zasajen, pripelje nas do Gobčeve hiše, nekdanje Guggenthalove vile Rosenau, ki hrani številne starine. Za njo se nahaja Šamčev peskokop, ki v svojem prerezu razkazuje geološko preteklost. Obe poti se začneta pri osnovni šoli Blaža Kocena Ponikva, ki je dobila svoje sedanje ime leta 1975.

Slika 1, 2, 3 in 4: Utrinki s Kocenovih sobot, Vir: arhiv DUGS.

Društvo učiteljev geografije Slovenije je ob podpori Turistično olepševalnega društva Ponikva pod vodstvom Zlatka Zevnika leta 2010 organiziralo prvo "uradno" Kocenovo soboto. Zamisel je bila organizirati prijetno druženje na nekaj urnem pohodu po učnih poteh, ki ga je popestrilo okrepčilo na domačiji Debelakovih na Hotunju ter so ga zaključila strokovna geografska predavanja. Kmalu se je organizatorjema pridružila tudi OŠ Blaža Kocena Ponikva, kjer smo s strani dolgoletne ravnateljice Andreje Ocvirk, vedno naleteli na prijazen in topel sprejem ter organizirano okusno toplo malico.

Izbrali smo termin zadnje sobote v marcu saj smo želeli, poleg počastitve spomina na Blaža Kocena, vključiti tudi ogled rastišča endemične velikonočnice (*Pulsatila grandis*) in osamelega krasa, ki ga je raziskoval zlasti domačin dr. Stanko Buser, ki je predaval tudi več deset generacijam geografov med njihovim študijem v Ljubljani. Eden vrhuncev je vedno ogled spominske sobe (hiše) Blaža Kocena na Hotunju, kjer je postavljena stalna razstava o Blažu Kocenu in njegovem delu.

V letu 2015 so razstavi o Blažu Kocenu na OŠ Blaža Kocena dodali še **Jagodni izbor znamenitih atlasov** s posebnim poudarkom na Kocenovih atlasih, ki imajo najdaljšo tradicijo izhajanja na svetu (od leta 1861). Med preostalimi atlasi so izbrani **najboljši in najbolj znani** avstrijski, ameriški, britanski, jugoslovanski, nemški, nizozemski, poljski, slovenski, sovjetski in švicarski atlasi. Vsi so pomembno prispevali, in mnogi še danes prispevajo, k razvoju kartografije, pouka geografije, cestne orientacije ... Poleg reprezentativnih atlasov je predstavljena tudi redka prva izdaja Kocenovega srednješolskega geografskega učbenika **Vodič po geografiji** (*Leitfaden der Geographie, 1868*), ki je izhajal vse do konca 19. stoletja, še več kot 25 let po avtorjevi smrti. Večina atlasov je donacija **dr. Jurija Kunaverja**, ki jih je zbiral skozi večino 20. stoletja, nekaj pa so jih prispevali tudi ga. Slava Kovačič, Mirsad Skorupan in Rožle Bratec Mrvar.

Kocenove sobote so kmalu postale tradicionalne in so vrhunec doživele leta 2021, ko smo slovesno obeležili 200-letnico rojstva z mednarodnim **Kocenovim simpozijem**, ki je vključeval tudi jubilejno 10. Kocenovo soboto 9. septembra 2021. Tedaj smo jo razširili tudi z ogledom znamenitosti Šentjurja (Muzej Južne Železnice, Zgornjega trga Šentjur, Ipavčeve hiše) ter razširjenimi strokovnimi predavanji. Prekrasen zaključek pa je predstavljal koncert skladb Josipa Ipavca v cerkvi Sv. Martina na Ponikvi.

V okviru Kocenovih sobot smo organizirali tudi terensko delo z GPS napravami, srečanje ljubljanskih in mariborskih študentov geografije, številna strokovna predavanja (o Franu Orožnu, Pavlu Kunaverju, Stanku Buserju, geomorfologiji in geologiji Kozjanskega ...) ter celo astronomska opazovanja v sodelovanju z lokalnim astronomskim društvom Kosci.

V zadnjih letih se je termin Kocenove sobote prestavil v sredino marca, saj se je zaradi milih zim zamaknilo tudi cvetenje velikonočnice, tako da še vedno poskušamo ohraniti cilje prvih pobudnikov.

BIENALNI GEOGRAFSKI NATEČAJ - PO FABIANIJEVIH POTEH "USTVRJALNA GEOGRAFSKA PREDSTAVITEV MOJEGA KRAJA"

Rožle Bratec Mrvar in Tanja Samec

V letu 2009 se je tedaj četrtemu **Bienalu otroškega prostorskega oblikovanja**, ki je potekal v Štanjelu, pridružil razpis za prvi geografski natečaj **Prospekt mojega kraja**. Prva svečana podelitev nagrad je bila 23. oktobra 2010. Nastal je na pobudo **mag. Igorja Lipovška**, pedagoškega svetovalca za geografijo na Zavodu RS za šolstvo in lokalne učiteljice geografije in koordinatorke projekta **Tanje Samec**. Maks Fabiani je veljal za vsestranskega ustvarjalca, ki je svoja dela vedno začel *"iz pogleda na celoto, na mesto in kraj, na njegov značaj, njegov duh, na vse tisto kar ga dela prepoznanega"* (Koželj, J., 2015) in ta pogled ga povezuje z našim geografskim natečajem.

Zaključni del bienala vedno poteka v očarljivem okolju Fabianijevega **Štanjela**, kjer so strokovna predavanja, razstava najboljših izdelkov likovnega in geografskega natečaja ter seveda svečana podelitev nagrad s kratkim kulturnim programom v veličastni Viteški dvorani štanjelskega gradu ter mu sledi še strokovno voden ogled mesteca, ki kar kliče po geografskem raziskovanju, interpretiranju in osmišljanju na slovenskem Krasu.

Projekt je bil zamišljen kot nova in **drugačna oblika izražanja geografskega znanja** učencev in dijakov ter možnost njihovim mentorjem, da razvijajo veščine učnega načrta s tekmovalnim pridihom. Bienale ni le enodneven dogodek z ogledi najboljših del na razstavi v štanjelskem gradu in podelitvijo nagrad, ampak je postal celostni in stalni razmislek, kako okrepiti izrazne možnosti učencev in dijakov, kako geografijo prikazati kot uporabno stroko, jo narediti motivirajočo in zanimivo ter popestriti pouk, ga usmeriti v medpredmetnost in ga dejavnostno nadgraditi. Avtorji so večinoma predstavljali svoje domače kraje s svojimi fotografijami, zgodbami/legendami, nevsakdanjimi vsebinami, videoposnetki, likovnimi upodobitvami ...

Strokovna komisija pregleda vse prispеле izdelke in jih oceni glede na razpisne kriterije, med katerimi velja izpostaviti vključenost vseh zahtevanih elementov predstavitve, njihovo uravnoteženost, vizualni vtis, razvijanje temeljnega sporočila, izvirnost, gospodarno izrabo sredstev, končno obdelavo, trajnost ... Vsako leto v svojem poročilu pojasni svoje odločitve in predlaga smernice mentorjem za v

prihodnje. Glede na kriterije nato podeli **zlata, srebrna in bronasta priznanja ter pohvale** v ločenih kategorijah osnovnih in srednjih šol.

Od leta 2018 (5. natečaj) smo zaradi razvoja tehnologije razširili natečaj in poleg tradicionalnih prospektov, razglednic in plakatov odprli možnosti za spominke in **virtualne predstavitve** (e-prosojnice, kratki filmčki, animacije ...) in ga preimenovali v **Ustvarjalno geografsko predstavitev mojega kraja**. Od tedaj imamo tudi ločeno kategorijo nagrad za virtualne predstavitve, tako za osnovne kot srednje šole.

Slika 1, 2, 3 in 4: Utrinki s prireditve; Vir: arhiv DUGS.

Dogodek popestrijo tudi strokovna predavanja univerzitetnih strokovnjakov s področja geografije in likovne umetnosti, ki so jih sprva popestrila tudi študijska srečanja, ki so potekala pod okriljem Zavoda RS za šolstvo, do nerazumne odločitve da se slednji umakne iz vloge soorganizatorja. Njegovo vlogo je nadomestilo Društvo učiteljev geografije Slovenije, ki se je pridružilo prvotnim soorganizatorjem **OŠ Antona Šibelja-Stjenka Komen, OŠ Dutovlje** in **Društvu likovnih pedagogov Primorja**.

V okviru **strokovnih predavanj** smo poskušali strokovno javnost seznaniti predvsem z novimi raziskovalnimi vidiki geografije. Med njimi velja izpostaviti: Kje je meja med

geografskim in umetniškim – dr. Anton Polšak; Osvetlitev mesta kot nosilec informacij – dr. Vladimir Drozg; Zemljevid kot abstraktna podoba stvarne pokrajine – dr. Stanko Pelc; Geografsko zamišljanje pokrajine – dr. Tatjana Resnik Planinc; Pojemovne mreže – »Grafične pokrajine« struktur informacij, pojmov in odnosov med njimi – mag. Lea Nemec; Učenje za prostor, o prostoru in v prostoru na primeru pouka geografije – dr. Karmen Kolnik; Uporaba VR in AR tehnologije za inovativni pouk geografije – dr. Mojca Ilc Klun.

Projekt se je dodobra uveljavil v lokalnem okolju in med slovenskimi učitelji geografije, tako da se v krogu koordinatorjev in soorganizatorjev razmišlja, da bi ga v naslednjem razpisu (predvidoma 2025) razširili na mednarodni bienale.

GEOGRAFSKE VEČERNICE

Andreja Bečan

Geografske večernice so kratka strokovna srečanja, namenjena učiteljem geografije osnovnih in srednjih šol, obiskujejo jih tudi geografi drugih usmeritev s celotnega slovenskega prostora. Njihov začetek sega v leto 2016, pobudnik njihovih izvedb je bil nekdanji svetovalec za geografijo na Zavodu RS za šolstvo, Igor Lipovšek.

Običajno potekajo na daljavo, ob četrtnih, v hladni polovici leta. Gre za kratka, 30-40 minutna srečanja s strokovnim predavanjem in razpravo, ki pa se glede na tematiko in zanimanje lahko tudi nekoliko podaljša. Igor Lipovšek je v enem izmed elektronskih sporočil o Geografskih večernicah zapisal tako: "Gre za neformalno srečevanje geografskih kolegov, ki radi kaj vprašamo, predlagamo, pohvalimo, grajamo ali povemo." Geografske večernice so bile namenjene razpravam o aktualnih tematikah, povezanih z didaktiko geografije ali samo organizacijo pouka geografije, kasneje so se v njih predstavljali tudi aktualni geografski izzivi. Sprva se je za izvedbo uporabljal program spletnih konferenc Arnes VOX (Adobe Connect), v šolskem letu 2020/2022 je le tega zamenjal program Arnes Zoom saj je z epidemijo covid-19 močno naraslo število uporabnikov, ki pa jih Adobe ni mogel več podpreti. Obveščanje o Geografskih večernicah poteka preko Geoliste, skupnosti SIO, spletne strani in Facebook strani Društva učiteljev geografije Slovenije.

Datum	Tema	Izvajalec
2016	Satelitsko fotografiranje-Nasin projekt Sally Ride EarthKAM	Jure Radišek
12. 5. 2016	Možnosti izdelave spletnih kvizov z različnimi orodji	Mojca Janžekovič, Igor Zadravec
23. 3. 2017	Šolska kamninska zbirka	Petra Madronič, dr. Petra Žvab Rožič
20. 4. 2017	Kako sodelovati v eTwinningu	Igor Lipovšek
18. 5. 2017	Raziskovalne naloge učencev in dijakov	Igor Lipovšek
14. 9. 2017	Zborovanje slovenskih geografov, Svetovna konferenca o izobraževalnih virih, sprotne dejavnosti DUGS-a	Igor Lipovšek
12. 10. 2017	Katera in kakšna sprotne učna priprava je prava?	Igor Lipovšek
16. 11. 2017	Geografija v šoli in Geografski obzornik kot opora pouku; Izdelava reliefnega zemljevida	Igor Lipovšek, Mirsad Skorupan
14. 12. 2017	Kakšen naj bo geografski pouk v 21. st.?	Igor Lipovšek

21. 12. 2017	Učni načrti	Igor Lipovšek
18. 1. 2018	Preverjanje znanja s pomočjo zemljevidov	Igor Lipovšek
15. 2. 2018	Geografski učni film, izdelava in uporaba pri pouku geografije	Igor Lipovšek
19. 4. 2018	Dvodnevna konferenca "Sirikt", e-pouk pri predmetu geografija	Igor Lipovšek
17. 5. 2018	Natečaj Predstavitev mojega kraja, table visoke vode; obisk šolske inšpekcije	Igor Lipovšek
15. 11. 2018	Raba računalniških orodij pri pouku geografije	Matej Matkovič
20. 12. 2018	Oblikovanje spletnih kvizov oz. pripomočkov za hitro preverjanje znanja, QR koda	Zoran Habot
17. 1. 2019	Uporabna geografija	Igor Lipovšek
21. 2. 2019	Raba vrednotenjske preglednice PSPN (SWOT) pri pouku geografije	Igor Lipovšek
21. 3. 2019	Povzetki iz spletne razprave 2. študijskega srečanja	Igor Lipovšek
18. 4. 2019	Geografija Montane, geografija v ameriških šolah in položaj geografije v ZDA	Jedd Sankar-Gorton
2. 4. 2020	Live worksheets - interaktivni učni listi	Mojca Janžekovič
9. 4. 2020	Kako posneti uro pouka?	Tomi Tomšič
16. 4. 2020	Spletno orodje EdPuzzle	Matej Matkovič
20. 1. 2021	Geografski učni film, uporaba pri pouku	Igor Lipovšek
28. 1. 2021	Aktivno učenje v naravi, zbirka učnih kompletov (Erasmus projekt Roots)	Ester Mrak
25. 2. 2021	Priročniki, pripravljeni v okviru mednarodnega projekta Globalni izzivi-globalni predmeti	Alma Rogina (društvo Humanitas)
25. 3. 2021	Geografska ekskurzija z vlakom iz Ljubljane na Ponikvo (Kocenova sobota)	Igor Lipovšek, Rožle Bratec Mrvar
16. 12. 2021	Dvojezične šole na območju Slovenske Istre	Lavinja Hočevnar
20. 1. 2022	Dvojezični model poučevanja na območju madžarske narodne manjšine v Prekmurju	Tatjana Sabo
10. 11. 2022	Vulkanizem v Sloveniji	dr. Karel Natek
12. 1. 2023	Ekološko kmetijstvo v Sloveniji	mag. Maja Žibert, MKGP
23. 2. 2023	Energetika v Sloveniji, obnovljivi in neobnovljivi viri energije	Uroš Podobnik (HSE)
23. 3. 2023	Postavitev tablic z oznako visoke vode, vključitev tematik preteklih geografskih konferenc v nove učne načrte	dr. Peter Frantar, dr. Mitja Bricelj
9. 11. 2023	Zakaj v šoli vrt, zakaj eko vrt?	dr. Anamarija Slabe
30. 11. 2023	Poplave v Sloveniji 2023	dr. Janez Polajnar, ARSO
10. 1. 2024	Vplivi podnebnih sprememb na prsti in slovenske gozdove	dr. Blaž Repe
15. 2. 2024	Led arktičnega oceana	dr. Polona Itkin (Norwegian Polar Institute)

Preglednica 1: Geografske večernice med leti 2016 in 2024.

KONFERENCE DUGS

Nataša Mrak

Avgusta 2018 smo se člani DUGS udeležili izmenjave učiteljev geografije v Turčiji. V enotedenskem druženju so se ideje o aktivnostih društva kar vrstile. Med številnimi smo se najbolj navdušili nad predlogom Mirsada Skorupana o organizaciji tematskih konferenc, kjer bi učitelji imeli možnost predstaviti svoje delo. Po povratku z izmenjave smo se lotili priprav prve konference, glavna pobudnika sta bila Igor Lipovšek in Mirsad Skorupan, ostali člani organizacijskega odbora pa smo z navdušenjem in velikim zagonom prevzeli vsak svojo zadolžitev.

Že prva konferenca je bila zastavljena zelo široko, kot mednarodna konferenca s pestrim naborom različnih strokovnjakov iz Slovenije in tujine. Naziv mednarodna konferenca oziroma nacionalna z mednarodno udeležbo smo obdržali do vključno pete konference. Kasneje smo se odločili, da organizacijo konferenc obdržimo na nacionalnem nivoju, saj je bilo težko zagotoviti potrebno število tujih udeležencev. Dvodnevne konference potekajo v živo na različnih območjih Slovenije. Izjema sta bili druga in tretja konferenca, ki sta bili izvedeni na daljavo zaradi pandemije covid-19, ki je na nivoju države onemogočila izvajanje dejavnosti v živo. To je bil čas, ko je tudi pouk v šolah potekal na daljavo. Kljub omejitvam, smo na obeh konferencah poskrbeli za družabni del – večerno druženje na daljavo s kvizom.

Na konference vabimo strokovnjake, ki prihajajo z univerz in inštitutov kot vabljeni predavatelji in prispevajo strokovni del konferenc. Večji del vsake konference pa je namenjen predvsem učiteljem osnovnih in srednjih šol, saj lahko izmenjajo zanimive in poučne prakse pri poučevanju geografije in sorodnih predmetov.

Do sedaj smo organizirali šest tematskih konferenc:

1. MEDNARODNA KONFERENCA »Žaživimo z vodo«, 31. 5. in 1. 6. 2019, Grad Podsreda, Bistrica ob Sotli.
2. MEDNARODNA KONFERENCA »Podnebne spremembe«, 5. in 6. 6. 2020, Štanjel.
3. MEDNARODNA KONFERENCA »Pokrajina in trajnostni razvoj«, 23. in 24. 4. 2021, Štanjel.
4. MEDNARODNA KONFERENCA »Kras. Voda. Človek.«, 3. in 4. 6. 2022, Postojna.
5. MEDNARODNA KONFERENCA »Turizem«, 2. in 3. 6. 2023, Rogaška Slatina.
6. KONFERENCA DUGS »Kmetijstvo in prehrana«, 31. 5. in 1. 6. 2024, Ormož.

Konference so bile uspešne, skupno se jih je udeležilo 379 udeležencev: vabljeni predavatelji iz Slovenije in tujine, učitelji, ki so predstavili referate, in poslušalci. Na

konferencah so do sedaj aktivno sodelovali tudi učitelji iz Hrvaške in Italije. Tuji predavatelji, strokovnjaki na svojem področju so prihajali iz Avstrije, Italije, Madžarske, Hrvaške, Grčije in Slovaške.

Na spletni strani DUGS (<https://dugs.splet.arnes.si/>) so zbrane informacije o preteklih konferencah ter digitalni zborniki konferenc.

1. MEDNARODNA KONFERENCA »Zaživimo z vodo«, 31. 5. – 1. 6. 2019, Grad Podsreda

V Podsredi in Bistrici ob Sotli je potekala mednarodna konferenca "Zaživimo z vodo" s poudarkom na poučevanju o vodi in ravnanju z vodo ter vodnimi viri. Udeležilo se jo je prek 80 slovenskih in hrvaških učiteljev. V dveh dneh smo lahko slišali skoraj petdeset referatov – strokovnih prispevkov, od katerih večina temelji na neposredni izkušnji iz pouka. Že pred začetkom konference smo izdali zbornik konference, ki obsega 317 strani.

Z mednarodno konferenco smo želeli medsebojno izmenjati zanimive in poučne pristope pri poučevanju geografije in drugih predmetov na temo vode in odgovornega ravnanja z vodnimi

viri. Učitelji so bili vabljeni, da predstavijo izkušnje/primere poučevanja mladih o vodi. Konferenco smo izvedli v zelo prijetnem okolju, gradu Podsreda, kje smo v sodelovanju s Kozjanskim parkom imeli možnost gostovanja na gradu Podsreda za petkov del konference. Drugi dan konference je potekal na OŠ Bistrica ob Sotli, kjer smo nadaljevali s predstavitvami referatov. Tretji del konference je potekal na terenu, postavitve tablice z oznako visoke vode ter obisk hidroelektrarne Brežice.

Nosilne referate so pripravili dr. Lučka Kajfež Bogataj z Univerze v Ljubljani, ddr. Ana Vovk Korže z Univerze v Mariboru, dr. Mitja Bricelj z Ministrstva za okolje in prostor, Mojca Kunst, direktorica Kozjanskega parka, Peter Kovacs, predsednik ICPDR (mednarodne komisije za zaščito Donave), Dragan Zeljko, sekretar ICSRB (mednarodne komisije za savsko porečje), mag. Margarita Maruškić Kulaš, direktorica Akvarija Karlovac, Rudolf Hornich, oddelek za upravljanje voda, viri in trajnost

avstrijske Štajerske in Gergana Majerčakova ter Konstantin Ivanov z Global Water Partnership.

Opoldne drugega dne smo se na mostu prek reke Sotle srečali udeleženci konference in udeleženci Savskega parlamenta mladih, ki so se sestali v Kumrovcu. Na sredini mostu smo postavili tablo, ki označuje, do kod je segala poplavna voda. Postavljanje tablic je zamisel Komisije za hidrogeografijo pri Zvezi geografov Slovenije in Agencije Republike Slovenije za okolje. Enostavna oznaka, ki opozarja ljudi, naj razmišljajo, kaj bodo storili, če pride do povodnji, je tudi koristen didaktični pripomoček. Zato so v pripravo postavitve vedno vključene tudi šole in učitelji. Tokratna tablica je bila dvojezična, saj so jo skupaj postavili hrvaški in slovenski geografi.

Konferenco smo zaključili z ogledom hidroelektrarne Brežice. Soorganizatorji konference so bili Ministrstvo za okolje in prostor, Kozjanski park in Osnovna šola Bistrica ob Sotli.

Učitelji so svoje prispevke lahko predstavili v enem od naslednjih sklopov:

- Kozarec čiste vode, prosim! – skrb za čiste vodne vire, pitna voda v šoli in upravljanje z njo ...
- Ko reka prestopi meje ali presahne – spoznavanje vodnatosti in toka reke, opazovanje in beleženje poplav, varovanje poplavnih območij, urejanje vodotokov ...
- Ko si zmočim noge ali terensko delo ob vodi – spoznavanje vodnih virov, učni sprehod ob vodi, ideje za urejanje vodotokov/brežin, vpliv vode na relief in obratno, opazovanje rečnega reliefa (premikanje rečne struge) ...
- Brez vode ni življenja – pomen vode za pridelavo hrane, za živali in rastline ...
- Voda povezuje – vodni krog, sodelovanje šol, občin/držav ob istem vodotoku ali porečju, kako dokažemo, da se je voda na svoji poti onesnažila (so jo onesnažili) ...
- Voda mi daje energijo – kje so bili zgrajeni mlini, žage, hidroelektrarne, pridobivanje električne energije in vplivi na okolje ...
- Trajnostna raba vodnih virov – vodni viri skozi čas, preučevanje izkoriščanja vode na nekem območju in posledice le tega, pomen ohranjanja hidroloških naravnih vrednot, turistična ponudba vezana na vodne vire ...

Slika 1, 2, 3 in 4: Utrinki s konference; Vir: arhiv DUGS.

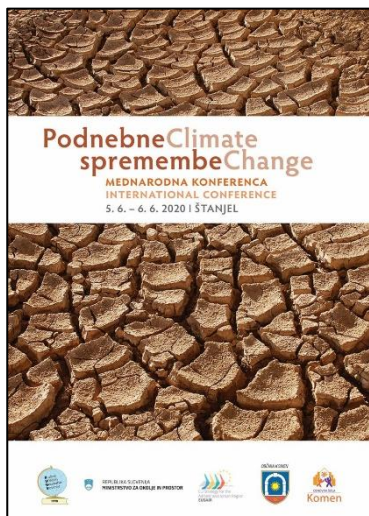
Na mednarodni konferenci *Zaživimo z vodo* so bili sprejeti **zaključki** o pomenu vključevanja mladih v celostno upravljanje z vodnimi viri vključno z načrtovanjem prilagoditev na podnebne spremembe.

Izpostaviti velja naslednje predloge:

1. Krepitev izobraževanja in ozaveščanja o lokalnih hidrogeografskih procesih s poudarkom na terenskem delu.
2. Vključevanje šol - »lokalnih centrov znanja« z mentorji in mladimi generacijami v pripravo in izvajanje načrtov za povečanje vodne varnosti.
3. Vzpostavljanje mreže šol za okrepitev sodelovanja za vodno varnost v povodjih in ob obali na lokalni, državni, čezmejni in regionalni ravni.

Na spletni strani konference: <https://konferenca.splet.arnes.si/> je na voljo program, gradivo, foto galerija ter zbornik.

2. MEDNARODNA KONFERENCA "Podnebne spremembe", 5. – 6. 6. 2020, Štanjel

Izvedba druge mednarodne konference "Podnebne spremembe" je bila predvidena v Štanjelu. Žal so ukrepi zaradi epidemije covid-19 to preprečili. Organizacijski odbor je sprejel sklep, da konferenco izpeljemo na daljavo. Postavljeni smo bili pred izziv, kako organizirati izmenjavo strokovnega znanja oziroma izvesti konferenco v celoti.

Predavanja, referati, predstavitve in diskusije so potekale videokonferenčno, na konferenci je sodelovalo 72 udeležencev.

Nosilne referate so pripravili vabljeni predavatelji iz tujine: profesor Michael Scoullous, Globalno partnerstvo za vode Sredozemlja –

predsednik/GWP MEDITERRANEAN, Grčija; Susanne Brandstetter, Mednarodna Komisija za varstvo reke Donave, vodja sodelovanja z javnostmi, Avstrija; Dragan Zeljko, Mednarodna komisija za Savski bazen, izvršni sekretar, Hrvaška in dr. Renato R. Colucci, ISMAR Trst – CNR, Italija.

Od domačih vabljenih predavateljev omenimo aktivno sodelovanje naslednjih: dr. Mitja Bricelj, MOP RS; dr. Karel Natek; dr. Darko Ogrin, Oddelek za geografijo, FF UL; dr. Aleš Poljanec, Zavod za gozdove Slovenije in dr. Irena Mrak, Visoka šola za varstvo okolja, Velenje.

Na konferenci je 41 učiteljev predstavilo svoje referate. Ob konferenci je v tiskani obliki izšel tudi zbornik konference z 291 strani, ki prinaša številne dobre prakse učiteljev in strokovne prispevke vabljenih predavateljev.

Z mednarodno konferenco smo lahko izmenjali zanimive in poučne pristope pri poučevanju geografije in drugih predmetov na področju podnebnih sprememb in prilagajanja nanje. Učitelji so predstavili različne učne strategije, novosti terenskega dela, uporabe IKT in podobno, s katerimi spodbujajo učenčev in svojo (učiteljevo) ustvarjalnost.

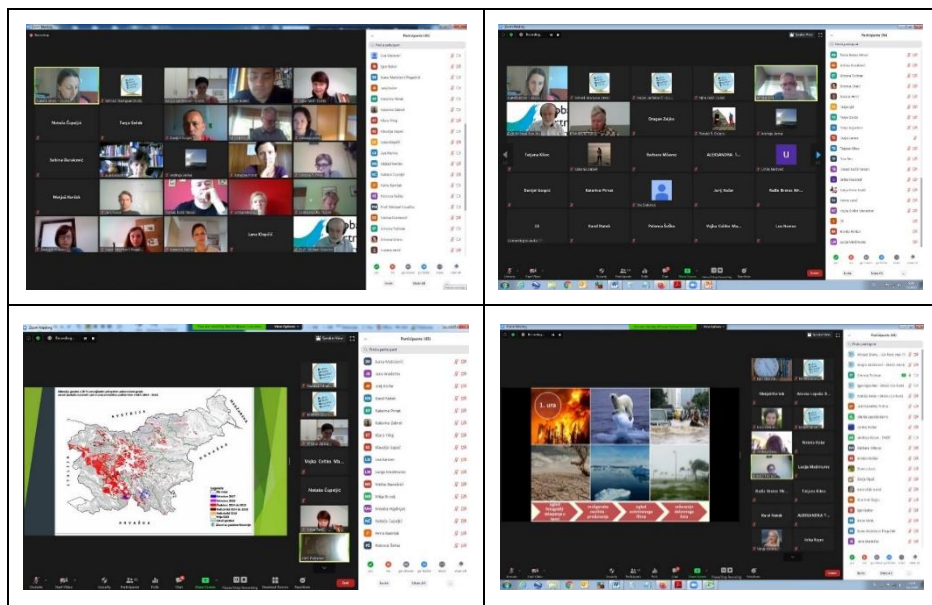
Glavne poudarke in usmeritve pomena razumevanja podnebnih sprememb in njihovo umeščanje v pouk so predstavili vabljeni predavatelji iz Slovenije in tujine.

Mednarodna konferenca je bila kljub posebnemu načinu izvedbe priložnost za izmenjavo izkušenj, mnenj in tudi druženja učiteljev geografije in sorodnih ved.

Učitelji so svoje prispevke lahko predstavili v enem od naslednjih sklopov:

- Promet – uporaba javnega prometa, zmanjševanje transporta;
- Kmetijstvo in prehrana – proizvodnja hrane, suša, lokalna prehrana, samooskrba;
- Energetika – obnovljivi viri, učinkovita raba, zmanjšanje porabe;
- Biotska raznovrstnost – izginjanje vrst, invazivne vrste;
- Proizvodnja in potrošnja – odgovorna poraba, manj je več, krožno gospodarstvo;
- Vodni krog – poplave, vodni viri;
- Življenjski slog – turizem in potovanja, prosti čas;
- Migracije – begunci, dnevne migracije;
- Odpadki – nevarni odpadki, brez odpadkov, odlagališča, sežigalnice.

Slika 5, 6, 7, 8: Utrinki s konference; Vir: arhiv DUGS.

Med zapisanimi **zaključki** konference poudarjamo naslednja dejstva:

- Geografi smo ponosni na vzpostavitev partnerskega sodelovanja med Zvezo geografov Slovenije ter Agencijo RS za okolje pri postavljanju oznak visokih voda v slovenskih povodjih. Postavitev tablic z oznako visokih voda povezuje pristojne državne in občinske organe ter šole za širjenje znanj za odgovorno ravnanje, ki upošteva spreminjanje vodnih režimov že na 55 lokacijah v Sloveniji, vključno z Avstrijo (Mura) in Hrvaško (Sotla).
- Učitelji geografije izobražujemo mlade generacije o pomenu upoštevanja spremenjene dinamike geografskih procesov v zelo konkretnem – lokalnem okolju – z namenom krepitev sodelovanja pri pripravi ustreznih ukrepov za izboljšanje kakovosti življenja v naravnogeografskih enotah – porečjih. Zato poudarjamo pomen »Vzpostavljanja mreže šol za okrepitev sodelovanja za vodno varnost v povodjih in ob obali na lokalni, državni, čezmejni in regionalni ravni« (Rezolucija Zaživeti z vodo, Podsreda, 1. 7. 2019).

Na spletni strani konference: <https://podnebne.splet.arnes.si/> je na voljo program, gradivo ter zbornik.

3. MEDNARODNA KONFERENCA "Pokrajina in trajnostni razvoj", 23. in 24. 4. 2021, Štanjel

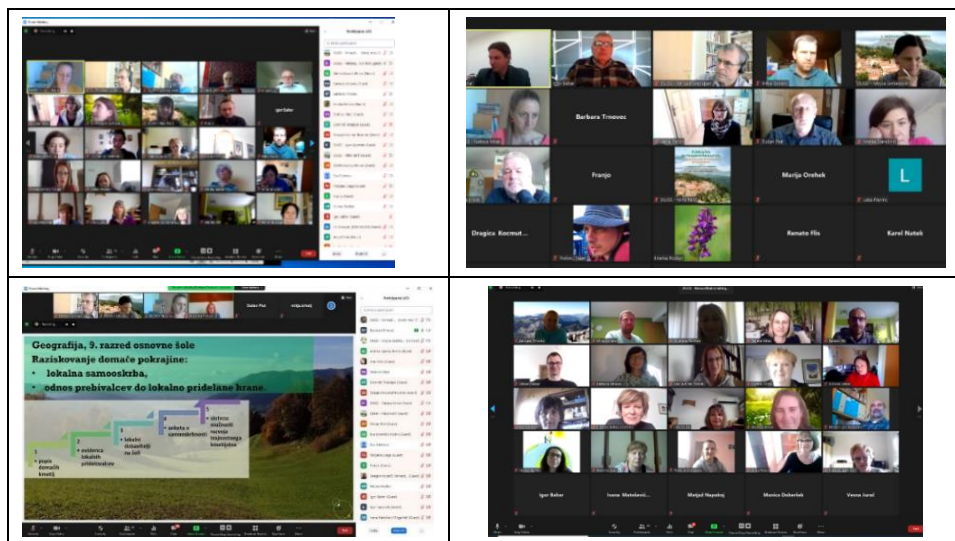
Tudi tretjo konferenco, ki smo jo ponovno želeli izpeljati v Štanjelu, je bilo, žal, treba izvesti na daljavo zaradi razširjene pandemije covid-19. Konferenca je bila kljub oviram uspešna. Sodelovalo je 68 udeležencev: vabljenih predavateljev ter učiteljev osnovnih in srednjih šol. Udeležili so se je tudi učitelji iz Hrvaške in Italije.

Tokrat je bil poudarek na pristopih proučevanja pokrajine in poučevanja o trajnostnem razvoju. Velikega pomena je namreč spodbujanje mladih k aktivnemu sodelovanju pri razumevanju trajnostnega razvoja v pokrajini ter dejavnem vključevanju v lokalne skupnosti in okolje.

Glavne poudarke in usmeritve pomena razumevanja pokrajine in trajnostnega razvoja ter njihovo umeščanje v pouk so predstavili vabljeni predavatelji: dr. Dušan Plut, dr. Mitja Bricelj, ddr. Ana Vovk, dr. Karel Natek, dr. Gregor Kovačič in dr. Tajan Trobec. Že pred začetkom konference smo izdali zbornik konference, kjer je na 234 straneh svoje prispevke objavilo 32 referentov.

Učitelji so svoje prispevke lahko predstavili v enem od naslednjih sklopov:

- zavarovana območja in njihov razvoj,
- okoljski izzivi v razvoju lokalne skupnosti,
- biodiverzitet,
- prilagodljivost okolja (modeli),
- krožno gospodarstvo,
- lokalna oskrba,
- lokalni vodni viri,
- lokalno je trajnostno,
- drugi trajnostni izzivi.

Slika 9, 10, 11 in 12: Utrinki s konference; Vir: arhiv DUGS.

Zaključki konference:

Za okrepitev mobilizacije mladih in učinkovitega sodelovanja z njimi mednarodna konferenca priporoča povečanje izobraževanja za trajnostni razvoj na vseh ravneh (od osnovne do terciarne ravni ter na lokalni, državni, čezmejni in regionalni ravni) z

glavnimi akterji, ministrstvom za šolstvo in drugimi pristojnimi zainteresiranimi, tako da nacionalne in lokalne politike izobraževanje uskladijo s Sredozemsko strategijo za trajnostni razvoj (2014) in njenim akcijskim načrtom (2016).

V ta namen konferenca:

- spodbuja krepitev partnerstev med lokalnimi skupnostmi, izobraževalnimi institucijami in družbeno odgovornimi podjetji,
- poudarja nujnost krepitev medgeneracijskega prenosa znanja med starši, učitelji mentorji in učenci, da se spodbudi odgovorno ravnanje z lokalnimi viri ter razvoj občanske znanosti,
- predlaga ustanovitev Parlamenta mladih Jadrana in Jonije (po zgledu Parlamenta mladih Save),
- se zavzema za spodbujanje sodelovanja v jadransko-jonski regiji med lokalnimi skupnostmi, šolami, organizacijami civilne družbe in mladimi, ki zagotavljajo subregionalni „primer dobre prakse“ za Sredozemlje s krepitvijo sodelovanja s projekti Unesca in izkoriščanjem znanja in izkušenj s programi ESD Sredozemskega informacijskega urada za okolje, kulturo in trajnostni razvoj (MIO-ECSDE).

Prihodnost jadransko-jonske subregije je odvisna od dosežkov vseh ciljev trajnostnega razvoja, Agende 2030, pa tudi popolne uporabe orodij in priložnosti, ki jih ponuja Evropska unija z zelenim dogovorom in krožnim, modrim in zelenim gospodarstvom. Izobraževanje za trajnostni razvoj je za uspeh vsega naštetega predpogoj in Jadransko-Jonski inštitut bi moral to orodje nujno bolj učinkovito uporabiti.

Na spletni strani konference: <https://trajnostni.splet.arnes.si/> je na voljo program, gradivo ter zbornik.

4. MEDNARODNA KONFERENCA "Kras. Voda. Človek.", 3. in 4. 6. 2022, Postojna

Četrta mednarodna konferenca "Kras. Voda. Človek." je ponovno potekala v živo, prisotnih je bilo 78 udeležencev.

Izpeljali smo jo v sodelovanju z Inštitutom za raziskovanje krasa v Postojni, kjer smo prvi dan konference imeli predstavitev referatov.

Vabljeni predavatelji iz različnih združenj in institucij so predstavili novosti na temo konference ter možnosti sodelovanja šol pri oblikovanju nazornejšega, ustvarjalnega pouka o krasoslovju.

Učitelji so pokazali izvirne načine pouka in terenskih raziskav, s katerimi učenci in dijaki prepoznajo vpliv človeka v kraški pokrajini.

Razprava, ki je sledila, je bila vezana prav na vpliv človeka na kraško pokrajino. Za družabnost smo poskrbeli v večernih urah ob pogostitvi na Inštitutu za raziskovanje krasa.

Drugi dan konference je bil namenjen spoznavanju Notranjskega muzeja Postojna in ZRC SAZU Inštituta za raziskovanje krasa. Del sobotnega dneva smo izkoristili za terensko delo ter obiskali jamo Pivko in Črno jamo pod vodstvom dr. Mitja Prelovška, ki nas je seznanil s strokovnimi izsledki raziskav inštituta.

K odlični izvedbi konference so poleg DUGS svoj del prispevali še ZRC SAZU Inštituta za raziskovanje krasa in Ministrstvo za okolje in prostor ter Notranjski muzej Postojna in Postojnska jama.

Vabljeni predavatelji iz tujine dr. Ivo Lučić, dr. Marjan Temovski ter domači vabljeni predavatelji dr. Tadej Slabe, dr. Mitja Bricelj, dr. Nataša Ravbar, dr. Andrej Mihevc in Rok Mihevc, mag. Miha Pavšek, dr. Tajan Trobec, dr. Slavko Polak in dr. Mitja Prelovšek so prispevali še k večji strokovnosti in pomenu izbrane teme konference.

Učitelji so svoje prispevke lahko predstavili v enem od naslednjih sklopov:

- vode na krasu (delovanje vode, lokalni vodni viri/oskrba z vodo ...),
- okoljski izzivi na krasu,
- trajnostni razvoj v kraški pokrajini,
- človek in kras (gospodarjenje, promet, urbanizacija ...),

- možnost lokalne oskrbe na krasu,
- terensko delo na krasu,
- učenje o krasu na daljavo,
- drugi izzivi v kraških pokrajinah.

Slika 13, 14, 15 in 16: Utrinki s konference; Vir: arhiv DUGS.

Zaključki, predlogi, pobude konference:

1. Sodelovanje Društva učiteljev geografije Slovenije in ZRC SAZU Inštituta za raziskovanje krasa na mednarodni konferenci v Postojni je bil skupni prispevek k praznovanju mednarodnega leta jam in krasa s predstavitvijo dobrih praks s področja poučevanja vsebin o krasu v izobraževalnem sistemu.
2. Sodelovanje predstavnikov šole na sestankih lokalne skupnosti, kjer predstavijo delo, aktivnosti šole, pomembnih za lokalno skupnost.
3. Krepitev sodelovanja šol v porečju za okrepitev vsebin trajnostnega upravljanja z vodnimi viri, npr. ob priložnostnih dnevih Dan Save, Dan Donave, Dan Soče, Dan Sredozemske obale.
4. Uradna pobuda DUGS za vpis imena Žumrove kotanje na Pomorsko karto RS.
5. Okrepiti sodelovanje z ministrstvi za okolje in šolstvo.
6. Okrepiti sodelovanje med šolami in strokovnimi institucijami.

Na spletni strani konference: <https://krasvoda.splet.arnes.si/> je na voljo program, gradivo, foto galerija ter zbornik.

5. MEDNARODNA KONFERENCA "TURIZEM", 2. in 3. 6. 2023, Rogaška Slatina

O turizmu smo razpravljali na peti konferenci v Rogaški Slatini. Konferenca je privabila 85 udeležencev, predvsem učiteljev osnovnih in srednjih šol.

Vabljeni predavatelji iz vseh treh slovenskih univerz ter vabljeni predavatelji iz Avstrije, Hrvaške in Srbije so predstavili razvoj turizma, njegov pomen in vpliv na človeka in pokrajino. Predstavljene vsebine lahko šolam pomagajo pri nazornem poučevanju in drugih dejavnostih povezanih s turizmom.

S svojimi prispevki so vsebine o turizmu obogatili: dr. Peter Jordan, Avstrija, dr. Vuk Tvrтко Opačić, Hrvaška, dr. Anton Gosar, dr. Mitja Bricelj, dr. Dejan Cigale, dr. Barbara Lampič, dr. Irma Potočnik

Slavič, dr. Peter Mikša, dr. Matija Zorn in dr. Maja Turnšek.

Učitelji so z referati in plakati predstavili izvirne pristope pri poučevanju o tej temi. Referati so zbrani v 360 strani obsežnem zborniku.

Prvi dan konference je potekal v Aninem dvoru, v soboto pa nas je kolega Igor Bahar gostil na VIZ II. OŠ Rogaška Slatina, kjer poučuje. Ob zaključku konference v soboto nas je po Rogaški Slatini popeljala kolegica Vesna Zagoda Peperko.

Zanimiva razprava med udeleženci je sledila vsakemu tematskemu sklopu. Nemogoče se je bilo izogniti vprašanju o tem, kako človek s svojimi dejavnostmi na področju turizma in načinom življenja (kot turist) vpliva na pokrajino. Čas odmorov so lahko učitelji izkoristili za navezovanje stikov in snovanje novih projektov. Prav posebna priložnost za druženje je bila večerna pogostitev ob koncu prvega dne, ki je bila namenjena praznovanju 25. obletnice delovanja društva. Anin dvor je bil čudovita lokacija za slavnostni dogodek.

Učitelji so svoje prispevke lahko predstavili v enem od naslednjih sklopov:

- načrtovanje razvoja turizma v pokrajini,
- trajnostni razvoj in turizem,
- turistična dejavnost v pokrajini,
- vključevanje lokalnega okolja v turistično ponudbo,

- terensko delo v sklopu poučevanja vsebin s področja turizma,
- drugi izzivi v turizmu,
- prihodnost turizma v luči družbenih in naravnih sprememb.

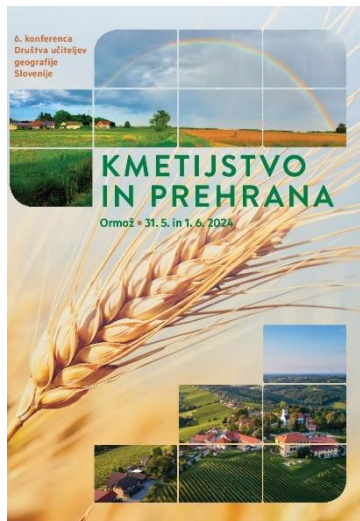

Slika 17, 18, 19 in 20: Utrinki s konference; Vir: arhiv DUGS.

Izpostavljamo nekatere zaključke konference:

1. Turizem moramo razumeti kot gospodarsko dejavnost, ki naj bo v dobrobit naravi in družbi.
2. Odgovorni turizem temelji na geografskih značilnostih pokrajine in upošteva ranljivost te pokrajine.
3. Turizem naj temelji na lokalnih posebnostih, ki jih povezujemo z regionalno dimenzijo.
4. Odgovorni turizem naj upošteva zmanjševanje ogljičnega odtisa.
5. Šole z mentorji in učenci so ključni dejavnik pri trajnostnem razvoju domačega okolja v okviru turizma.
6. Pri prenovi učnih načrtov v sklopu geografije naj kreatorji procesa prenove upoštevajo tudi vsebine mednarodnih konferenc Društva učiteljev geografije Slovenije.

Na spletni strani konference: <https://geoturizem.splet.arnes.si/> je na voljo program, gradivo, foto galerija ter zbornik.

6. KONFERENCA DUGS "Kmetijstvo in prehrana", 31. 5.–1. 6. 2024, Ormož

Šesta tematska konferenca z naslovom »Kmetijstvo in prehrana« je potekala v Ormožu.

Vabljeni predavatelji oddelkov za geografijo ljubljanske in mariborske univerze (dr. Irma Potočnik Slavič, dr. Blaž Repe, ddr. Ana Vovk), Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU (dr. Matej Gabrovec, Anja Trobec), predstavnik Kmetijskega inštituta Slovenije (Tomaž Cunder) ter predstavnica Slovenske turistične organizacije (Maša Klemenčič) so predstavili sodobne poglede na kmetijstvo in prehrano. Predstavljene vsebine so lahko učiteljem v pomoč pri nazornem poučevanju in drugih dejavnostih povezanih s kmetijstvom in prehrano.

Učitelji so z referati predstavili izvirne načine pouka, medpredmetnega in medšolskega povezovanja ter projektne dela. Referati so zbrani v 210 strani obsežnem zborniku.

Razprava po vsakem tematskem sklopu je še poudarila vprašanja, koliko človek s svojo dejavnostjo na področju kmetijstva vpliva na pokrajino, koliko smo samooskrbni, kakšno hrano jemo, itd.

Sobotni del konference je potekal na Učnem poligonu za samooskrbo Dole, kjer smo si pod strokovnim vodstvom ddr. Ane Vovk ogledali učni poligon, se seznanili z načinom permakulture, celostno samooskrbo ter začutili sodelovanje kmetovalcev v lokalnem okolju.

Učitelji so svoje prispevke lahko predstavili v enem od naslednjih sklopov:

- načrtovanje razvoja kmetijstva v pokrajini,
- trajnostni razvoj in kmetijstvo,
- kmetijske dejavnosti v pokrajini,
- vključevanje lokalnega okolja v oskrbi z domačimi pridelki in oskrbo s hrano,
- terensko delo v sklopu poučevanja vsebin s področja turizma,
- drugi izzivi v kmetijstvu in prehrani,
- prihodnost kmetijstva v luči družbenih in naravnih sprememb.

Izpostavljam skupne zaključke konference:

1. V Sloveniji imamo omejene možnosti za pridelavo hrane, zato je nujno potrebno spodbujati trajnostni način pridelave, kot je permakultura tudi v luči prilagajanja na podnebne spremembe.
2. Spodbujajmo lokalno in sezonsko pridelano hrano, ki pride do potrošnika s čim manj posredniki. Taka hrana je običajno tudi bolj sveža in hranljiva, kar pozitivno vpliva na naše zdravje.
3. Uživajmo čim bolj raznovrstno hrano. Prav tako je nujno zmanjšati količino zavržene hrane, ker s tem ne le varčujemo z viri, ampak tudi zmanjšujemo obremenitev okolja in prispevamo k trajnostnemu razvoju.
4. Učitelji moramo ozavestiti pomembnost trajnostne pridelave in potrošnje hrane ter o tem izobraževati učence in dijake. Trajnostna naravnost mora postati naš način življenja.
5. Strmeti bi morali, da našim otrokom že v najzgodnejših letih prikažemo proces, kako hrana pride na naše krožnike od zrna in polja, tudi prek šolskih vrtov.

Soglasno predlagamo povečanje izkustvenega in terenskega dela v naših šolah, ker opažamo da imajo naši mladi vse manj stika z osnovnimi naravnimi procesi.

Slika 21, 22, 23 in 24: Utrinki s konference; Vir: arhiv DUGS.

Na spletni strani konference: <https://geokmetijstvo.splet.arnes.si/> je na voljo program, gradivo, foto galerija ter zbornik.

FOTOGRAFSKI NATEČAJ »MI V POKRAJINI«**Kristina Šturm**

Na pobudo Zveze geografov Slovenije, da bi v okviru Noči geografije organizirali foto natečaj, je Društvo učiteljev geografije Slovenije prevzelo vlogo organizatorja in leta 2019 organiziralo prvi foto natečaj »Mi v pokrajini«.

S fotografskim natečajem želimo spodbuditi in udejanjati radovednost ter pokazati, kako si učenci, dijaki in študenti predstavljajo geografski pogled na pokrajino skozi fotografski objektiv, jih povabiti v slikovno analiziranje, predstavljanje ter interpretiranje pokrajine. Tema natečaja »Mi v pokrajini« nagovarja človekovo aktivnosti v pokrajini v vseh svojih razsežnostih, kar mlade spodbuja, da pokrajino opazujejo z več vidikov.

V natečaju lahko sodelujejo učenci od 6. do 9. razreda osnovnih šol, dijaki srednjih šol in študenti oddelkov za geografijo ter drugih podobnih smeri vseh fakultet in samostojnih visokošolskih zavodov, ki so glede na stopnjo izobraževanja razdeljeni v tri kategorije. Natečaj je brezplačen.

Fotografije ocenjuje tričlanska komisija, v kateri so zastopani tako osnovnošolski kot srednješolski učitelji. Ocenjevanje poteka po v naprej znanih kriterijih: kakovost fotografije, skladnost fotografije in naslova, sporočilna vrednost, skladnost s temo natečaja ter celostni estetski vtis. Po oceni komisije avtorji najboljših fotografij prejmejo knjižne nagrade.

V petih letih izvajanja natečaja število sodelujočih šol narašča, fotografije učencev in dijakov so vsebinsko raznolike, nagovarjajo številne geografske poglede na pokrajine, mnoge pa odlikuje tudi velika estetska vrednost. Veseli nas, da z natečajem prispevamo k širšemu pogledu na svet okoli nas in da v njem tudi mentorji učencev in dijakov vidijo priložnost za obravnavo pokrajine z drugega zornega kota.

Šolsko leto	Število prispelih fotografij	Število OŠ fotografij	Število SŠ fotografij	Št. fotografij študenti	Vodja natečaja
2019/20	76	59	16	1	Igor Lipovšek
2020/21	66	42	23	1	Lea Nemec
2021/22	103	51	47	5	Tomi Tomšič
2022/23	123	85	36	2	Tomi Tomšič
2023/24	124	79	44	1	Kristina Šturm

Foto natečaj »Mi v pokrajini« v številkah.

Nagrajenci 1. natečaja: 2019/20

Osnovna šola

1. mesto – Poleg človeštva potrebuje pomoč tudi jezero, Tajda Bremec, 9. razred, mentorica Nataša Mrak, OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica.
2. mesto – Pogled v prihodnost! Matej Lozar, 9. razred, mentorica Patricija Pregrad, OŠ Šempas, Šempas 76c, 5261 Šempas.
3. mesto – Izgubljen, Miha Vetter, 9. razred, mentorica Simona Uranc, OŠ Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem.

Srednja šola

1. mesto – Pogled v daljne nejasne doline, Andrej Konič, 4. letnik, mentorica Tina Stanič, Elektro in računalniška šola (Šolski center Nova Gorica).
2. mesto – Vodni krog, Andrej Poplašen, 1. letnik, mentorica Liba Čubej, Gimnazija Nova Gorica.
3. mesto – Murski pričevalci preteklosti, Valentina Kreft, 3. letnik, mentorica Darja Pojbič Kovačič, Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota.

Tajda Bremec: Poleg človeštva potrebuje pomoč tudi jezero.	Andrej Konič: Pogled v daljne nejasne doline.

Nagrajenci 2. natečaja: 2020/21

Osnovna šola

1. mesto – Smo v pravem toku?, Lukas Gumilar, 6. razred; mentorica Marinela Pap, Osnovna šola II Murska Sobota.
2. mesto – Morje in gore – Mare e monti, Tisa Petrič, 7. razred; mentor Blaž Kastelic, OŠ Dante Alighieri Izola.
3. mesto – Narava=najdragocenejši dom, Rebeka Sukič, 9. razred; mentorica Mateja Žokš, OŠ Puconci.

Srednja šola

1. mesto – Rečni nasmeh, Neja Ganziti, 2. letnik; mentorica Doroteja Rušnik Stramšak, Gimnazija Slovenske Konjice.
2. mesto – Svoboda življenja, Julijana Ivančič, 2. letnik; mentorica Nina Jarc, Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija, 8000 Novo mesto.

3. mesto – Rimska cesta v Kranjski Gori, Andrej Konič, 5 letnik; mentor Tina Stanič, Šolski center Nova Gorica – Elektrotehniška in računalniška šola.

Tisa Petrič: Morje in gore – mare e monti.	Neja Ganziti: Rečni nasmeh.

Nagrajenci 3. natečaja: 2021/22

Osnovna šola

1. mesto – „Poslušajmo naravo, nazaj na pot zavijmo pravo“ Lukas Gumilar, 7. razred, OŠ II Murska Sobota, mentorica Marinela Pap.
2. mesto – „Cesta, ki vodi skozi zimski gozd“ Sandi Vidmar, 8. razred, OŠ Črni Vrh nad Idrijo, mentorica Barbara Milavec.
3. mesto – „Pogled v jesen“ Neža Godec, 7. razred, OŠ Šmartno pri Litiji, mentorica Brigita Lindič.

Srednja šola

1. mesto – „Ratitovec – In vendar se vrti“ Lan Mohorič Bonča, 4. letnik, Gimnazija Škofja Loka mentor Matic Močnik.
2. mesto – „Smaragd pod Julijci“ Ema Rozman, 2. letnik, Gimnazija Škofja Loka, mentorica Jožica Grohar.
3. mesto – „Pridne slovenske roke“ Žiga Juhart, 1. letnik, Gimnazija Slovenske Konjice, mentorica Doroteja Rušnik Stramšak.

Lukas Gumilar: Poslušajmo naravo, nazaj na pot zavijmo pravo.	Lan Mohorič Bonča: Ratitovec – in vendar se vrti.

Nagrajenci 4. natečaja: 2022/23

Osnovna šola

1. mesto – Življenje je polno ovinkov, Vita Gomezel, 9. razred, OŠ Dutovlje, mentorica Barbara Milavec.
2. mesto – Naše aktivnosti puščajo sledi, Vasja Zupanc, 9. razred, OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica, mentorica Nataša Mrak.
3. mesto – Kras – prebujanje ranjene pokrajine, Hana Kosmač, 8. razred, OŠ Dutovlje, mentorica Barbara Milavec.

Srednja šola

1. mesto – Moč matere narave, Maša Ramšak, 3. letnik, Gimnazija Slovenske Konjice, mentorica Doroteja Rušnik Stramšak.
2. mesto – Za sabo pustimo le stopinje, Maja Lazar, 2. letnik, Gimnazija Ormož, mentorica Karmen Plavec.
3. mesto – Ugriz v kamnito srce, Filip Radej, 2. letnik, Gimnazija Krško, mentorica Veronika Gradišek.

Študenti

1. mesto – Tovarna oblakov?, Urh Špital, študent 1. letnika geografije, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani.

Vita Gomezel: Življenje je polno ovinkov.	Maša Ramšak: Moč matere narave.

Nagrajenci 5. natečaja: 2023/24

Osnovna šola

1. mesto – Obnovimo mostove - povežimo bregove, Lukas Gumilar, 9. razred, OŠ II Murska Sobota, mentorica Marinela Pap.
2. mesto – Neskončni vir energije, Tine Trobevšek, 7. razred, OŠ Toma Brejca, mentorica Sebina Duraković.
3. mesto – Dialog med naravo in tehnologijo, Žan Černič, 9. razred, OŠ Ljubecna, mentorica Petra Janežič.

Srednja šola

1. mesto – Mir in snežna tišina, Matija Klemenc, 2. letnik, ekonomska gimnazija, Srednja ekonomsko-poslovna šola Koper, mentorica: Tanja Benčič Rihtarčič.
2. mesto – Zeleni prehod, Timotej Stanič, 2. letnik, ŠC Nova Gorica, mentorica: Tina Stanič.
3. mesto – Tujki, Ema Rozman, 4. letnik, Gimnazija Škofja Loka, mentorica: Jožica Grohar.

Lukas Gumilar: Obnovimo mostove – povežimo bregove.	Matija Klemenc: Mir in snežna tišina.

PRIZNANJA DRUŠTVA UČITELJEV GEOGRAFIJE SLOVENIJE**dr. Mojca Ilc Klun in Mirsad Skorupan**

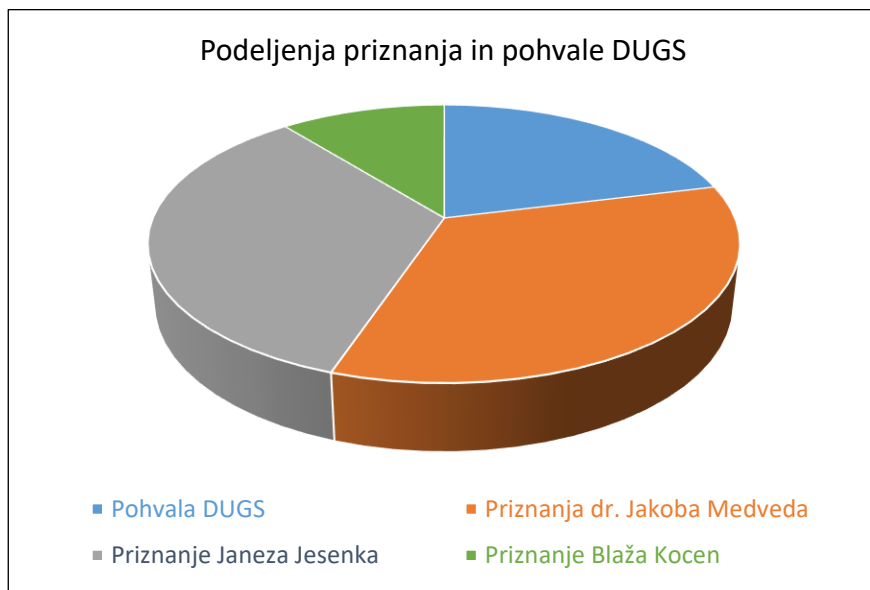
V Društvu učiteljev geografije Slovenije že od samega začetka učiteljem, ki izkazujejo nadpovprečne rezultate svojega pedagoškega dela na področju geografije, podeljujemo priznanja. Zavedamo se, da se na ta način zahvalimo učiteljem za njihov pedagoški doprinos, trud, ki ga vlagajo v (geografsko) vzgojo in izobraževanje mladih, ter inovativne ideje, s katerimi izboljšujejo vsakodnevni (geografski) pedagoški proces. Podeljena priznanja niso le način zahvale, temveč predstavljajo tudi navdih in motivacijo za druge učitelje.

Zato, da bi bilo podeljevanje priznanj učiteljem geografije tudi sistematično urejeno, smo v DUGS že v samem začetku delovanja pripravili pravilnik za podeljevanje priznanj, ki se je skozi leta malenkost spreminjal, posodabljal.

Iz pravilnika o priznanjih je razvidno, da v okviru DUGS podeljujemo tri vrste priznanj, ki se stopnjujejo - od priznanja dr. Jakoba Medveda (1926–1978, eden prvih rednih visokošolskih učiteljev didaktike geografije po drugi svetovni vojni), Janeza Jesenka (1838–1908, avtorja prvih geografskih učbenikov v slovenskem jeziku), do najvišjega priznanja za življenjsko delo, priznanje Blaža Kocena (1821–1871, kartograf, ki je v svojih atlasih slovensko ozemlje označeval dvojezično). Poleg priznanj podeljujemo v okviru DUGS tudi pohvale za nadpovprečno delovanje posameznikov ali društev, ter ustanov na področju geografije.

Že leta 2001 smo se v Društvu učiteljev geografije Slovenije odločili za podelitev prvih priznanj in pohval. Od takrat redno, na dve leti, izjemoma tudi na tri leta, podeljujemo priznanja.

V začetku smo priznanja podeljevali na Ilešičevih dnevih, v zadnjem času pa podelitve priznanj DUGS organiziramo v okviru taborov DUGS, ki so s strani učiteljev geografije zelo dobro obiskani, in omogočajo izvedbo svečane podelitve priznanj. V DUGS si prizadevamo, da bomo tradicijo podeljevanja priznanj ohranili tudi v prihodnje, saj se zavedamo pomena poklica učitelja geografije ter drugih geografskih društev in ustanov pri vzgoji in izobraževanju današnjih in prihodnjih generacij.

Pohvale DUGS od leta 2001 do 2023

Ime in priimek ali organizacija	Leto pridobitve	Kraj podelitve
Nataša Marčič	2001	Ljubljana
Oddelek za geografijo FF	2001	Ljubljana
Republiška maturitetna komisija za geografijo	2001	Ljubljana
Rožle Bratec Mrvar	2001	Ljubljana
Vekoslav Kebe	2001	Ljubljana
Založba DZS	2001	Ljubljana
Založba Mladinska knjiga	2001	Ljubljana
Založba Modrijan	2001	Ljubljana
Založba Učila	2001	Ljubljana
mag. Drago Kladnik	2003	Ljubljana
mag. Eva Konečnik	2003	Ljubljana
Mateja Pušnik	2003	Ljubljana
Predmetna skupina za pripravo naci. preskusov	2003	Ljubljana
Senja Požar Podlesnik	2003	Ljubljana
Založba Mladinska knjiga, uredništvo za učbenike	2003	Ljubljana
dr. Tatjana Resnik Planinc	2005	Ljubljana
Franci Čuš	2005	Ljubljana

Gregor Godec	2005	Ljubljana
Jernej Klemen	2005	Ljubljana
mag. Damijana Počkaj Horvat	2005	Ljubljana
Saša Masterl	2005	Ljubljana
Stojan Lukman	2005	Ljubljana
Lilijana Pozeb	2007	Ljubljana
Peter Grbec	2007	Ljubljana
Andrej Smrekar	2010	Ljubljana
Eva Habič	2010	Ljubljana
Tatjana Kikec	2010	Ljubljana
Andrej Lenartič	2012	Ljubljana
Eneja Baloh	2012	Ljubljana
Kristijan Jeršin Tomassini	2012	Ljubljana
Marija Repe Kocman	2012	Ljubljana
Mednarodni center za ekoremediacije	2012	Ljubljana
Mojca Janžekovič	2012	Ljubljana
Državna predmetna komisija za NPZ za geografijo	2015	Koper
Geografski obzornik	2015	Koper
Komisija za hidrogeografijo pri ZGS	2015	Koper
Matej Šiško	2015	Koper
Tatjana Pahor	2015	Koper
Gorenjsko geografsko društvo	2017	Kočevje
Igor Zdravec	2017	Kočevje
Nataša Mrak	2017	Kočevje
Tinkara Mihačič	2017	Kočevje
Andreja Bečan	2019	Barje
Javni zavod Kozjanski park	2019	Barje
Kristina Šturm	2019	Barje
Matej Matkovič	2019	Barje
Ministrstvo za okolje in prostor	2019	Barje
OŠ Bistrica ob Sotli	2019	Barje
Branka Roškar	2021	Pohorje
Društvo Humanitas	2021	Pohorje
Geografski Inštitut A. Melika ZRC SAZU	2021	Pohorje

Jernej Jakob	2021	Pohorje
Knjižnica Oddelka za Geografijo FF UL	2021	Pohorje
Milivoj Stanković	2021	Pohorje
Simon Gerbec	2021	Pohorje
Alexander Škof	2023	Hodoš
Estera Popovič	2023	Hodoš

Priznanja dr. Jakoba Medveda od leta 2001 do 2023

Ime in priimek ali organizacija	Leto pridobitve	Kraj podelitve
Daša Šter	2001	Ljubljana
Fikreta Marković	2001	Ljubljana
Karmen Simonič Mervic	2001	Ljubljana
Ljubica Zornik	2001	Ljubljana
Matjaž Napokoj	2001	Ljubljana
Vilma Vrtačnik Merčun	2001	Ljubljana
Alojzija Boncelj	2003	Ljubljana
Drago Ivanšek	2003	Ljubljana
Ivica Krek	2003	Ljubljana
Jože Račič	2003	Ljubljana
Karmen Cunder	2003	Ljubljana
Nives Kotnik	2003	Ljubljana
Stojan Gojčič	2003	Ljubljana
Stojan Berlič	2003	Ljubljana
Žarko Tomšič	2003	Ljubljana
Anica Vesenjaki	2005	Ljubljana
Barbara Žitnik Ternovec	2005	Ljubljana
Bojana Cingerli	2005	Ljubljana
Dušan Rojko	2005	Ljubljana
Emica Skrinjar	2005	Ljubljana
Helena Rošker Štok	2005	Ljubljana
Helena Željko	2005	Ljubljana
Jožica Grohar	2005	Ljubljana
Milka Pušnik	2005	Ljubljana
Nataša Lipovšek Hrga	2005	Ljubljana

Nika Veronek	2005	Ljubljana
Polonca Kuček Tomas	2005	Ljubljana
Tomaž Lopert	2005	Ljubljana
Zlatka Verbec	2005	Ljubljana
Alenka Čevizović Virant	2007	Ljubljana
Slavica Škerbot	2007	Ljubljana
Veronika Lazarini Filo	2007	Ljubljana
Vesna Vervega	2007	Ljubljana
Ddr. Ana Vovk Korže	2010	Ljubljana
dr. Eva Konečnik Kotnik	2010	Ljubljana
dr. Tatjana Resnik Planinc	2010	Ljubljana
Franc Čuš	2010	Ljubljana
Ingrid Florjanc	2010	Ljubljana
mag. Nataša Harl	2010	Ljubljana
Mateja Grmek	2010	Ljubljana
Tomislav Golob	2010	Ljubljana
Anton Andrejčič	2012	Ljubljana
Bojan Šprogar	2012	Ljubljana
Danilo Ravbar	2012	Ljubljana
Davorin Urih	2012	Ljubljana
Draga Mastek	2012	Ljubljana
Helena Verdev	2012	Ljubljana
mag. Jernej Klemen	2012	Ljubljana
mag. Petra Jesenek Bračko	2012	Ljubljana
Marjeta Vreček	2012	Ljubljana
Mateja Krumpak	2012	Ljubljana
Saša Masterl	2012	Ljubljana
Simon Škvor	2012	Ljubljana
Tanja Raškovič	2012	Ljubljana
Tanja Samec	2012	Ljubljana
Vesna Fabjan	2012	Ljubljana
Alenka Virant	2015	Koper
Andreja Dover	2015	Koper
Danijel Lilek	2015	Koper

Igor Šeruga	2015	Koper
Jasna Dobaj	2015	Koper
Tanja Plohl	2015	Koper
Tatjana Kikec	2015	Koper
Aleksander Jeršič	2017	Kočevje
dr. Matej Gabrovec	2017	Kočevje
dr. Mitja Bricelj	2017	Kočevje
Lidija Sedar Hren	2017	Kočevje
mag. Lea Nemec	2017	Kočevje
Mojca Janžekovič	2017	Kočevje
dr. Mojca Ilc Klun	2019	Barje
Kristijan Jeršin Tomassini	2019	Barje
Matej Šiško	2019	Barje
Nina Farič	2019	Barje
Petra Madronič	2019	Barje
Saša Kosten Zabret	2019	Barje
Tanja Golob	2019	Barje
Barbara Trnovec	2021	Pohorje
dr. Barbara Lampič	2021	Pohorje
mag. Barbara Rozman	2021	Pohorje
mag. Irma Kovač	2021	Pohorje
Mateja Bevc	2021	Pohorje
Metka Starešinič	2021	Pohorje
Sandi Šarman	2021	Pohorje
Sonja Trškan	2021	Pohorje
Tomi Tomšič	2021	Pohorje
Eneja Baloh	2023	Hodoš
Miha Gorenc	2023	Hodoš
Nataša Mrak	2023	Hodoš
mag. Igor Plohl	2023	Hodoš
dr. Tajan Trobec	2023	Hodoš
Tina Šlajpah	2023	Hodoš

Priznanja Janeza Jesenka od leta 2001 do 2023

Ime in priimek ali organizacija	Leto pridobitve	Kraj podelitve
Alenka Dragoš	2001	Ljubljana
Branko Kandrič	2001	Ljubljana
Divna Ognjanović	2001	Ljubljana
Jože Žumer	2001	Ljubljana
Marjan Luževič	2001	Ljubljana
Marjana Barbič	2001	Ljubljana
Marta Otič	2001	Ljubljana
Nevenka Cigler	2001	Ljubljana
Rozalija Klasinc	2001	Ljubljana
Rožica Zakšek	2001	Ljubljana
Slava Obradović	2001	Ljubljana
Sonja Vusič	2001	Ljubljana
Tomaž Dobovšek	2001	Ljubljana
Branka Svoljšak	2003	Ljubljana
dr. Karmen Kolenc-Kolnik	2003	Ljubljana
Elizabeta Mohorič	2003	Ljubljana
Erika Glavič	2003	Ljubljana
Igor Lipovšek	2003	Ljubljana
Mag. Vera Bevc	2003	Ljubljana
Marija Jeršič	2003	Ljubljana
Metka Sevcnikar Krasnik	2003	Ljubljana
Mira Verbič	2003	Ljubljana
Mirjam Florjančič	2003	Ljubljana
Nadja Bevc	2003	Ljubljana
Viljem Podgoršek	2003	Ljubljana
Zofija Hribernik	2003	Ljubljana
Tomaž Oršič	2005	Ljubljana
Borut Drobňak	2005	Ljubljana
Danica Večerič	2005	Ljubljana
dr. Tatjana Ferjan	2005	Ljubljana
Erna Podjavoršek	2005	Ljubljana
Eva Slekovec	2005	Ljubljana

Franc Ferdo Kuček	2005	Ljubljana
Franci Grlica	2005	Ljubljana
Ivica Kumrova Kanič	2005	Ljubljana
Janez Godnov	2005	Ljubljana
Jelka Weldt	2005	Ljubljana
Jurij Senegačnik	2005	Ljubljana
Katarina Kalan	2005	Ljubljana
Lidija Blaževič	2005	Ljubljana
Marika Gaal	2005	Ljubljana
Marjan Žmavc	2005	Ljubljana
Milena Salobir	2005	Ljubljana
Mirsad Skorupan	2005	Ljubljana
Radovan Lipušček	2005	Ljubljana
Zdenka Schauer	2005	Ljubljana
Zlata Vidovič	2005	Ljubljana
Anica Mašera	2007	Ljubljana
Bojan Lenart	2007	Ljubljana
Daša Fabjan	2007	Ljubljana
Franc Malečkar	2007	Ljubljana
Katarina Rijavec	2007	Ljubljana
Maja Gerčar	2007	Ljubljana
Nevenka Vevar	2007	Ljubljana
Vesna Vidmar Birska	2007	Ljubljana
Vlado Lipovec	2007	Ljubljana
Drago Balajc	2010	Ljubljana
Igor Bahar	2010	Ljubljana
Jana Vanda Gerlica	2010	Ljubljana
Maja Besednjak	2010	Ljubljana
Nataša Lipovšek Hrga	2012	Ljubljana
Sonja Marin	2012	Ljubljana
Katarina Bola Zupančič	2015	Koper
Bojan Lenart	2017	Kočevje
dr. Aleš Smrekar	2017	Kočevje
dr. Anton Polšak	2017	Kočevje

dr. Blaž Repe	2017	Kočevje
dr. Irena Mrak	2017	Kočevje
dr. Marko Krevs	2017	Kočevje
Emica Škrinjar	2017	Kočevje
Franc Vogrinčič	2017	Kočevje
Jože Račič	2017	Kočevje
mag. Dušan Rojko	2017	Kočevje
Maja Vičič Krabonja	2017	Kočevje
Mojca Kelbič Đajić	2017	Kočevje
Mojca Lipošek Zrim	2017	Kočevje
Danijel Lilek	2019	Barje
dr. Stanko Pelc	2019	Barje
dr. Tatjana Resnik Planinc	2019	Barje
Rožle Bratec Mrvar	2019	Barje
dr. Emil Štrbenk	2021	Pohorje
dr. Eva Konečnik Kotnik	2021	Pohorje
dr. Gregor Kovačič	2021	Pohorje
dr. Igor Žiberna	2021	Pohorje
dr. Matej Ogrin	2021	Pohorje
dr. Tatjana Kikec	2021	Pohorje
dr. Valentina Brečko Grubar	2021	Pohorje
Ester Mrak	2021	Pohorje
Tomislav Golob	2021	Pohorje
Anton Kaube	2023	Hodoš
Gordana Rubelj	2023	Hodoš
Tanja Samec	2023	Hodoš
Boštjan Špiler	2023	Hodoš

Priznanja Blaža Kocena od leta 2001 do 2023

Ime in priimek ali organizacija	Leto pridobitve	Kraj podelitve
Ludvik Olas	2001	Ljubljana
mag. Marija Košak	2001	Ljubljana
Mag. Slavko Brinovec	2001	Ljubljana
Marjan Dobovšek	2001	Ljubljana

dr. Ivan Gams	2003	Ljubljana
dr. Hartwig Haubrich	2005	Ljubljana
Slava Kovačič	2005	Ljubljana
Divna Ognjanović	2007	Ljubljana
dr. Jurij Kunaver	2007	Ljubljana
Borut Mencinger	2010	Ljubljana
Nevenka Cigler	2010	Ljubljana
Roman Brvar	2010	Ljubljana
Marjan Luževič	2012	Ljubljana
Marjana Barbič	2012	Ljubljana
Rozalija Klasinc	2012	Ljubljana
Rožica Zakšek	2012	Ljubljana
Jelka Weldt	2015	Koper
Katarina Kalan	2015	Koper
Metka Špes	2015	Koper
Tomaž Oršič	2015	Koper
dr. Franc Lovrenčak	2017	Kočevje
mag. Igor Lipovšek	2017	Kočevje
dr. Karel Natek	2019	Barje
dr. Karmen Kolnik	2019	Barje
Mirsad Skorupan	2019	Barje
dr. Dušan Plut	2021	Pohorje
Igor Bahar	2023	Hodoš
dr. Mitja Bricelj	2023	Hodoš
dr. Jurij Senegačnik	2023	Hodoš